Aº 1863. ZATURDAG 10 October. Nº 242.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is per drie maanden ƒ 6 voor Rotterdam, en ƒ 7 franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, wijk 13, Nº 11.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels.................. ƒ 1.—
Iedere regel meer .... - 0.20
Andere Advertentien per regel .... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

KENNISGEVING.
Afsluiting der Passage over de Valkenbrug.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM doen te weten: dat uit hoofde van te doene herstellingen aan de Valkenbrug, liggende tusschen de Valkensteeg en de Oost-Molenstraat, het verkeer voor Rijtuigen over die Brug, gedurende 6 dagen, te beginnen met den 12 dezer maand, zal zijn afgesloten.

Rotterdam den 9 October 1863.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, *de Burgemeester,*
J. L. NIERSTRASZ. J. F. HOFFMAN.

De Personen van DAVID MARTINUS KETTENIS en PETER JOSEPH WENMACKERS, wier woonplaatsen binnen deze Gemeente zijn onbekend, worden bij deze uitgenoodigd om zich onverwijld aan te melden ter Gemeente-Secretarie alhier (Afd. Militaire Zaken).

ROTTERDAM 9 October.

De Duitsche Bondsdag heeft andermaal eene zitting gehouden, waarin de vier Mogendheden, aan welke krachtens het besluit van 1 dezer de Bondsexecutie tegen Denemarken is opgedragen, zich bereid verklaarden des noods die taak te volvoeren. Oldenburg heeft zijn vroeger voorstel herhaald, strekkende om te verklaren, dat de bepalingen tusschen den Bond en Denemarken van 1851 en 1852 zijn opgeheven, in geval de bedoelde executie op feitelijken wederstand bij de Deensche Regering mogt stooten. Op laatstbedoeld voorstel schijnt intusschen nog geene beslissing te zijn gevallen.

Inmiddels bevestigt de te Kopenhagen verschijnende Faedrelandet dat een verbond tusschen Denemarken en Zweden als zeker kan worden aangemerkt. Wel is waar zou de acte daarvan nog niet officieel geteekend zijn, maar dit oponthoud alleen voortspruiten uit beleefdheid jegens de Westersche Mogendheden, van welke men wil dat Frankrijk met de meeste welwillendheid zou geantwoord hebben op de haar door Denemarken gedane mededeelingen. Het lijdt dus geen den minsten twijfel of, wanneer de Bond na lang dralen werkelijk tot executie mogt overgaan, Denemarken zich krachtdadig zal verzetten, en wel hoogst waarschijnlijk bijgestaan door Zweden.

La Patrie blijft, in weerwil der redeneringen van andere bladen, volhouden dat Prins Czartoryski officieel uit naam van het Nationaal Bewind te Warschau bij de Hoven van Frankrijk en Groot-Brittanje aanzoek heeft gedaan om de Polen te erkennen als oorlogvoerende partij. Hoe dit ook zij, men hecht hieraan niet veel, aangezien die erkenning toch in de voornaamste plaats zou moeten worden voorafgegaan door het vervallen verklaren der tractaten van 1815, en daarvan wil Oostenrijk o. a. niet hooren.

De Pruissische Regering heeft een reeds sedert lang beraamd besluit uitgevaardigd, waarvan zij de uitwerking wacht dat de krachten der oppositie in de Tweede Kamer zullen verminderen. Verschillende hoofden van die oppositie zijn gelijktijdig ambtenaren en ontvingen als zoodanig gedurende de uitoefening van hun mandaat bezoldiging uit de schatkist, even als hunne plaatsvervangers. Zulks wordt voor het vervolg afgeschaft, en voortaan zullen de ambtenaren die tot vertegenwoordiger worden gekozen, dit mandaat op eigen kosten moeten uitoefenen, terwijl het Gouvernement alleen hunne plaatsvervangers bezoldigt. Men zal ligtelijk inzien dat hierin eene zijdelingsche poging ligt opgesloten om verschillende ambtenaren in de toekomst uit te sluiten van de vertegenwoordiging.

De Botschafter berigt dat te Weenen de antwoorden ontvangen zijn van het meerendeel der Duitsche Regeringen op de laatste circulaire van Keizer Frans Jozefs Gouvernement, welke beschouwingen behelsde over het antwoord van den Pruissischen Koning op het collectief schrijven der te Frankfort vergaderde Vorsten. Aller oordeel moet geheel overeenstemmen met dat van Oostenrijk, namelijk dat uit Pruissen's schrijven volstrekt geene gezindheid doorstraalt om ernstig tot eene hervorming mede te werken. Algemeen wenscht men dat oordeel uit te spreken in eene collectieve nota, en reeds gelooft de Botschafter dat Oostenrijk zal voorstellen een weder-antwoord aan Pruissen te zenden.

Wanneer men op eene correspondentie uit Rome van The Times mag afgaan, zou het Romeinsche vraagstuk weder op den voorgrond treden. Die briefschrijver beweert namelijk dat de H. Stoel van het Kabinet der Tuilerien aanschrijving heeft ontvangen dat het status quo onmogelijk langer kan duren. De meerdere getalsterkte van de oppositie in het Fransche Wetgevend Ligchaam zou der Keizerlijke Regering tot de overtuiging gebragt hebben, dat het noodzakelijk is de nog altijd hangende moeijelijkheden op te lossen. Het verstaat zich, dat wij dit geheele gerucht laten voor rekening van den correspondent van het Engelsche blad, die trouwens besluit met de opmerking: Deze tijding komt mij eene te goede voor, dan dat zij waar zou kunnen zijn. Zooveel is zeker, dat op dit oogenblik van de Pauselijke Regering minder dan ooit eene wijziging in hare tot nu toe gevolgde houding is te wachten.

BUITENLAND.

ENGELAND.

Londen 8 *october*. — De Koning van Griekenland en de Prins en Prinses van Wallis deden gisteren middag een toertje in te een open rijtuig en bragten de Hertogin van Inverness een bezoek; des avonds woonden zij de voorstelling in het Adelphi Theatre bij.

— De laatste berigten nopens den toestand van lord Lyndhurst luiden weder minder gunstig.

— Admiraal Edward Barnard is den 5 dezer te Richmond op 82jarigen leeftijd overleden.

— In de laatstleden zaturdag geëindigde week bedroeg het cijfer der sterfgevallen in deze hoofdstad 1274, derhalve 41 meer dan in de laatst vorige, en 115 boven het gemiddelde in dezelfde week der tien vorige jaren. Daarentegen werden hier in de eerstgenoemde week 1935 kinderen, namelijk 1037 jongens en 898 meisjes geboren, zijnde 199 boven het gemiddelde in dezelfde week der jaren 1853 tot 1862.

— De zevende jaarlijksche vergadering der Nationale Vereeniging tot bevordering van sociale wetenschappen is gisteren te Edinburg door lord Brougham met eene uitvoerige rede geopend.

FRANKRIJK.

PARIJS 8 October.
(Particuliere Correspondentie.)

De Fransche Bank heeft heden haar disconto van 4 op 5 pct. verhoogd. Deze maatregel, welke reeds sedert eenige dagen was te gemoet gezien, oefende geen geringen invloed uit op de flaauwe stemming ter beurze. Nu de onderstelling zekerheid is geworden hebben de speculanten op rijzing getracht deze tot stand te brengen, maar hunne pogingen hebben schipbreuk geleden. Elke rijzing acht ik onmogelijk, zoo lang de politieke horizon niet wat helderder wordt.

Algemeen gelooft men hier dat het Gouvernement het zenden van eene depêche-circulaire aan onze diplomatieke gezanten zal uitstellen. De nota zou, vóór dat zij verzonden werd, medegedeeld worden aan de Londensche en Weener Kabinetten.

Natuurlijk zult gij reeds weten dat lord John Russell aan zijn gezant te Frankfort eene nota heeft gerigt om de Bondsexecutie te voorkomen. Men ziet hier zeer goed in dat Engeland, waar een oorlog met Polen zoo gevreesd is, alle voorzorgen wenscht te nemen om elke botsing in Europa te verijdelen. Waarschijnlijk toch is het dat, indien op eenig punt de oorlog uitbarst, dit het sein zal wezen voor meerdere verwikkelingen. Voor alsnog kan ik geen juist oordeel vellen over de houding van Frankrijk in deze quaestie; wel loopen er talrijke geruchten, maar ze u mede te deelen acht ik overbodig.

Lord Russell heeft tegen het gedrag van Rusland geprotesteerd in naam der tractaten van 1815, die Engeland wil handhaven en welke men streng wenscht nageleefd te hebben. De heer de la Guéronnière daarentegen schreeuwt victorie over het feit, dat Engeland de tractaten van 1815 wil vernietigen voor zooveel Polen betreft. Zoo als ik daar even zeide, wil Engeland de absolute handhaving, en het valt niet te ontkennen dat dit voor Frankrijk eerder mag genoemd worden eene nederlaag dan eene overwinning.

Onze Moniteur bewaart het diepste stilzwijgen en bepaalt er zich slechts bij om mede te deelen dat er gisteren een Ministerraad is gehouden. Morgen zullen de Ministers weder vergaderen, en we zullen dus hopen, dat het spoedig zal bekend zijn of het Gouvernement een definitief besluit heeft genomen.

Niettegenstaande Le Pays, dat zoo als men weet het orgaan is van het Ministerie van buitenlandsche zaken, het berigt van La Patrie, als zou Prins Czartoryski aan ons Gouvernement de formeele aanvraag gerigt hebben om de Polen als oorlogvoerende partij te erkennen, ten eenemale van grond ontbloot heeft verklaard, blijft La Patrie verzekeren dat zij goed ingelicht is. De twee bladen kunnen naar mijn inzien beide wel gelijk hebben: met andere woorden, de stap kan door Prins Czartoryski zijn gedaan, en de heer Drouyn de Lhuys kan geweigerd hebben het document te ontvangen. Het komt er maar op aan, in welke bewoordingen men iets verzekert of tegenspreekt.

Het verzet van de geestelijkheid tegen het werk van Renan neemt steeds toe. Zoo heeft de Aartsbisschop van Marseille een herderlijk schrijven gerigt aan zijne geestelijken, dat in alle kerken moet worden voorgelezen. Het werk van Renan wordt daarin veroordeeld, hij verbiedt het te lezen, mede te deelen of in eigendom te hebben.

Zie hier een zeer zonderling feit. De heer Cremazy, advocaat bij het hof van Saint Denis, hoofdplaats van onze kolonie te Réunion, is tot 2000 francs boete veroordeeld, wegens het schrijven van een artikel in de Sémaphore de Marseille, dat wil zeggen 2000 mijlen van daar. Indien de afstand nog grooter was geweest, was de boete welligt naar verhouding grooter.

Uit Sevilla kwam heden een telegrafisch berigt, dat Keizerin Eugénie aldaar is aangekomen en er slechts een paar dagen zal vertoeven, om voorts de reis te vervolgen.

Koning George I van Griekenland zal eerst in de volgende week te Parijs komen.

— Heden had eene diplomatieke receptie bij den Minister van buitenlandsche zaken plaats. De heer Drouyn de Lhuys ontving achtereenvolgend de ambassadeurs van Pruissen en Engeland, en de gezanten van Italië, Portugal, Denemarken, Peru en andere Mogendheden.

— In Spanje zijn bevelen gegeven om aan de Keizerin der Franschen, in al de zeehavens welke zij bezoeken zal, eene aan haren rang verschuldigde ontvangst te beurt te doen vallen. Toen onlangs de manoeuvres te Sint Sebastiaan geëindigd waren, heeft het bataillon de las Novas voor den Keizer en de Keizerin der Franschen gedefileerd, onder de kreten: Leve de Koningin! Leve de Keizer, Leve de Keizerin der Franschen! Z. M. onderhield zich langen tijd met de officieren, en nam door zijne minzaamheid de harten der troepen en der bevolking in. Hij en de Keizerin hebben ruime giften voor de armen achtergelaten. Ook te Irun werden zij door de municipaliteit en de bevolking met de meeste onderscheiding ontvangen.

— Gisteren avond woedde boven deze hoofdstad, nadat de lucht gedurende den geheelen dag zoo zoel als in de maand mei geweest was, een allerhevigst onweder, van zware stortregens vergezeld. Ten negen ure was het of de hemel geheel in vuur stond, en het geratel des donders was zoo luid dat het straatgerucht daardoor ten eenemale verdoofd werd. Van een nieuwen windmolen op de Place du Carrousel werden de wieken afgeslagen.

— De maarschalk hertog van Malakoff, gouverneur-generaal van Algerië, is den 27 september uit Frankrijk te Algiers teruggekeerd.

— Het bevestigt zich gelukkig dat eerlang eene stoombooten-dienst tusschen Liverpool en Alexandria, met oponthoud te Algiers, geopend zal worden. De paketboot Hope, aan de Maatschappij James Moss toebehoorende, heeft Liverpool den 25 september verlaten en moest den 2 october te Algiers arriveren. De onlangs gemaakte wijzigingen in het tarief zijn hierop gewis niet zonder invloed gebleven, en de gewenschte geheele afschaffing van het tonnengeld zou nog meer uitgestrekte gunstige gevolgen hebben.

— Het Journal de Constantinople behelst eene geruststellende mededeeling, aangaande de militaire beweging, welke, volgens de verklaring van dat blad, niets anders dan eene verplaatsing van troepen is.

— De Engelsche en Deensche gezanten te Athene hebben zich tegen het besluit der Constituerende Vergadering verzet, om de bijzondere correspondentie van Koning Otto ongeopend aan dezen terug te geven, het diplomatieke gedeelte den nieuwen Koning ter hand te stellen, en die welke de binnenlandsche aangelegenheden betreffen openbaar te maken.

— Tot den laatsten handkus der Koningin van Spanje werden meer dan duizend personen toegelaten. Zij droeg bij die gelegenheid een prachtig hoofdtooisel van smaragden, de grootste van welke een Spaanschen piaster in doorsnede overtrof.

DUITSCHLAND.

Berlijn 7 *october*. — De Koning heeft de uitnoodiging tot bijwoning van het Domjubelfeest te Maagdenburg aangenomen en zal zich den 22 dezer derwaarts begeven. De Koningin is voornemens, van den 15 dezer af, gedurende drie weken hare residentie in het slot te Coblenz te nemen, en alsdan regtstreeks naar Berlijn te komen.

— De Neue Preussische Zeitung bevestigt het gerucht, dat de Koning der Belgen den Koning van Pruissen te Baden-Baden bezoeken zal. Andere dagbladen zeggen dat de president minister von Bismarck zich onverwijld naar Baden-Baden zal begeven.

— Aan den onlangs te Stettin gehouden feestmaaltijd der natuuronderzoekers en artsen, liet een jong buitenlandsch arts zich zoo sterk tegen zekere hooggeplaatste personen uit, dat de in de feestzaal aanwezige commissaris van politie zich verpligt achtte den spreker in hechtenis te nemen, die het alleen aan de tusschenkomst van een voornaam Stettiner arts te danken had dat van dit voornemen werd afgezien.

— Tot feestredenaar bij het herinneringsfeest te Leipzig is de burgemeester dier stad, dr. Koch, bestemd, maar in geval, zoo als te voorzien is, zijn gezondheidstoestand hem zulks beletten mogt, zal die taak den heer Gustav Freytag opgedragen worden.

— Uit Koningsbergen meldt men dat, volgens aldaar loopend gerucht, de geheele bevolking van Dubiczi

Eene Leeken-Opinie.

Zoo lang de theorie in de plaats van het bestaande stelsel, geen ander stelsel, door de ervaring geleerd op onwankelbaren grondslag heeft gevestigd, past nog geene stelselmatige hervorming, maar alleen verandering dier bijzonderheden, waarvan de ervaring bewezen heeft, dat en in welken geest zij verandering behoeven.

Opzoomer.

IV.

Bleek het ons, dat de strijder, die zoo haastig uittoog, voor den eersten aanval juist niet zijne beste wapenen had gekozen, men bedriegt zich indien men, op grond daarvan, onderstelt, dat de voortzetting van den strijd nu ook wel niet veel te beduiden zal hebben gehad. Integendeel! het: „al gaande wint hij krachten!" kan ook hier worden toegepast, en niet zonder huivering waag ik mij aan 't onderzoek van een betoog, dat oneindig meer wetenschap achter zich heeft, dan ik ooit de mijne noemen zal. Toch moeten wij, getrouw aan 't beginsel waarvan wij zijn uitgegaan, althans *trachten* te ontdekken, of de toegebragte slagen inderdaad zoo vernietigend zijn geweest.

„Welke is" — zoo vraagt de schrijver in het tweede gedeelte van zijn opstel — „welke is, afgescheiden „van onzen bijzonderen toestand, in de tegenwoor„dige dagen de meest algemeen aangenomen leer „omtrent de circulatie-banken; ik zeg nu niet de leer „van DE wetenschap, maar de leer van de ervaring, „in Amerika zoowel als in Europa, de leer van negen „tienden, en laat men de belanghebbenden buiten „rekening, van negentien twintigsten der meest be„kende schrijvers over het bankwezen?"

En iets verder: — „Geen wetenschappelijk man mag „in onze dagen de vrije uitgifte van inwisselbaar „bankpapier als gevaarlijk voor de circulatie veroor„deelen, zoo lang „hij naast de resultaten, waarvan „Tooke [Thomas Tooke, History of Prices] door „zijne jaren lang voortgezette, voorbeeldeloos ijverige, „nasporingen gekomen is, geen andere stellen kan, „die het tegendeel bewijzen."

Na deze plegtige inleiding heeft de lezer het regt, iets bijzonder gewigtigs te verwachten, bijna iets, waardoor de zaak op eens en voor goed wordt beslist. En wat volgt er? Dit:

„En welke zijn nu die resultaten? Ik weet het „niet beter uit te drukken dan met de woorden van „Vissering in zijn Handboek voor Praktische „Staathuishoudkunde: „Men mag evenwel „aannemen," zegt die schrijver, *nadat hij gewezen „heeft op de moeijelijkheid om tusschen de verschillende „bankstelsels te kiezen* [niet de schrijver van het aangehaalde opstel, maar ik zette deze merkwaardige woorden in cursief] „dat bij een volk, dat tot eenen „hoogen trap van beschaving gekomen is, het stelsel „van vrije banken de voorkeur verdient, mits dan „ook de Regering door geenerlei voorschrift of han„deling medewerke, om aan eene bank een grooter „crediet te verschaffen dan zij verdient.""

MEN MAG EVENWEL AANNEMEN. Inderdaad ik kan niet verhelen, dat zulk eene over 't geheel vrij weifelende uitspraak mij weinig troost verschaft. Ook voor „de zenuwachtige Leden", onzer Staten-Generaal, op welke sommige uitdrukkingen der Memorie van Toelichting een zoo „verpletterenden indruk" zullen maken (pag. 20 van het opstel), had ik wel een krachtiger *calmans* gewenscht. Het schijnt derhalve, dat de leer der ervaring — niet van DE wetenschap — ook al wordt zij voor het oogenblik door negentien twintigsten der bekendste schrijvers gedeeld, nog niet op zóó onwankelbaren grondslag is gevestigd, dat men haar, ik zeg niet in een Tijdschrift, maar in een *wetenschappelijk handboek*, als onomstootelijke waarheid durft verkondigen. Zou men ook reeds de bekendste schrijvers moeten *wegen*, niet enkel tellen? Zou het groote publiek welligt óók deze laatste meening zijn toegedaan, en *omdat* de zaak nog niet zoo geheel als uitgemaakt wordt beschouwd, „de theorie welker „juistheid nog maar door eene kleine minderheid „wordt betwist, zoo moeijelijk doordringen in de „praktijk"? Men geeft van dit verschijnsel wel eene andere verklaring, namelijk deze: „de vergaderingen „van bankwetten moeten vaststellen, zijn uit den „aard der zaak geene vergaderingen van deskundigen, „en bij de beoordeeling van dit vraagstuk verliest „men veelal het eigenlijk karakter eener circulatie„bank uit het oog en maakt zich eene onjuiste voor„stelling van de wetten, welke de circulatie beheer„schen", maar zou deze verklaring opgaan?

Of de voorstelling, die ik mij vormde van de wetten welke de circulatie beheerschen, eene *juiste* is, verklaar ik niet te weten. Maar wel weet ik, dat zij 't gevolg is van 't geen ik er over las, — misschien niet bij de *beste* schrijvers, want waarschijnlijk zijn dit de mannen van het nieuwe licht, maar dan toch bij schrijvers, die ik in mijne onnoozelheid tot heden voor *goed* meende te mogen houden. En ik weet verder dat in deze mijne waarschijnlijk zeer verkeerde voorstelling, het grootste gedeelte van 't geen door den bestrijder van het ontwerp verder wordt aangevoerd, al zeer slecht past.

Bij voorbeeld: over 't geheel genomen heeft mijne voorstelling volkomen vrede met hetgeen er voortvloeit uit de schildering der jongste handelscrisis, voorkomende op pag. 13 van het opstel.

Maar is dit eene zoo ongehoorde nieuwigheid, of volgde ook vroeger uit eene goede voorstelling der circulatie niet, dat onmatige uitbreiding van boekcredieten in de gevolgen *bijna* even gevaarlijk kan zijn, als onvoorzigtige uitgifte van bankbilletten? En is nu het laatste *niet* gevaarlijk meer, omdat het eerste zoo gevaarlijk is gebleken?

Naar hetgeen verder volgt, zou men bijna moeten aannemen, dat de nieuwe theorie inderdaad in onvoorzigtige billetten-uitgifte volstrekt geen gevaar ziet. Immers „de bankiers zijn bij het uitgeven van bank„papier zeer tegen hun zin voorwaar de gehoorzame „dienaars eener natuurwet, magtiger dan zij."

Of de bankiers nu juist aan eene *natuurwet* gehoorzamen, bij de uitgifte hunner billetten, weet ik niet; dat er evenwel op dit gebied even als op ieder ander wet en regel kan worden opgemerkt, is zeer zeker, maar ik zou dit woord liefst hier niet gebruiken; de lezer verbindt er zoo ligt de nevengedachte aan van een bedaard, regelmatig, effen verloop. Dit schijnt de schrijver dan ook wel te willen. Volgens de nieuwste theorie namelijk schijnt men te meenen dat onmatige bankbilletten-uitgifte eene onmogelijkheid is. Immers al wat de bankier te veel uitgeeft keert onmiddellijk weder tot hem terug, zonder dat het publiek er eenig nadeel van ondervindt.

In mijne voorstelling past deze leer gedeeltelijk ook, dat wil zeggen ook mijne voorstelling der circulatie, houdt het voor waar, dat de hoeveelheid KAS, in elken vorm, en dus ook in den billetten-vorm, zich op den *langen duur* naar de behoefte regelen zal, en dus *in zooverre* de banken geheel lijdelijk bij hare uitgifte zijn, maar dat *tijdelijke* vermeerdering van ruilmiddel boven de bepaalde behoefte zeer wel mogelijk is, — dat het in dit geval slechts van de omstandigheden afhangt of de circulatie zachtkens aan, dan wel met vervaarlijke schokken tot haren normalen staat zal terugkeeren, en deze schokken veel gevaarlijker zijn, omdat zij zich uitbreiden over veel ruimer kring, dat wil zeggen niet slechts over groote handelshuizen, maar ook in de benedenste lagen der handelswereld, kan niemand ontkennen.

En nu moge het voor den natuuronderzoeker een verheven schouwspel zijn, ook bij de verwoestende cyclonen van den Stillen oceaan de werking van vaste natuurwetten op te merken, men zal mij wel vergeven, indien ik het waag er aan te twijfelen, of de schipper die zijn vaartuig met man en muis te grond ziet gaan het zoo bijzonder troostrijk vindt, dat ten slotte toch de elementen slechts de gehoorzame dienaars van vaste natuurwetten zijn.

Maar zal men zeggen, en de schrijver zegt dit ook, wat maakt het uit, of eene zaak treurig is, indien men haar toch niet op de voorgestelde wijze kan voorkomen? Daar hebt ge bijv. de Peel-acte, waardoor men er in Engeland naar streefde, de gevreesde gevolgen te voorkomen, en men weet hoe volstrekt onvermogend in 1847 en 1857 de acte was, om handelscrisis te weren!

't Zal wel waar zijn! Maar waarom? Juist omdat men slecht *streefde*, maar niet volbragt. Want vooreerst liet men de oude billetten-banken bestaan, maar ten tweede, en vooral, men beperkte de bank van Engeland slechts in *één* opzigt, namelijk in de uitgifte van hare billetten. In een ander opzigt, het verleenen van boek-credieten, beperkte men haar volstrekt niet, en desniettegenstaande liet men dezelfde billetten-voorraad voor *alle* operatien aansprakelijk

en Krakal, in het district Lida, mannen, vrouwen en kinderen, op last van den generaal Murawieff, naar Siberië vervoerd zou zijn, terwijl die van Kleciski hetzelfde lot getroffen heeft. Uit Rusland verwachte kolonisten zouden de gronden der ongelukkige bannelingen in bezit komen nemen.

Weenen 6 *october*. — De Presse wil onderrigt zijn dat de voorgenomen reis des Keizers naar Hongarije, in weêrwil der vele daartegen gemaakte bedenkingen, nogtans plaats zal hebben, en dat dien ten gevolge in het Koninklijk slot te Ofen reeds eenige toebereidselen worden gemaakt. Z. M. zou bij die gelegenheid door den Hongaarschen kanselier graaf Forgach en den minister graaf Esterhazy vergezeld worden. Zoo als men weet, is het in een gedeelte van Hongarije heerschend gebrek de eerste aanleiding tot dit Keizerlijk bezoek, maar in de tegenwoordige omstandigheden zal daaraan nog wel eene andere staatkundige beweegreden verbonden zijn. Sommigen beweren intusschen dat de reis des Keizers, indien zij al geschiedt, eerst na verloop van eenige maanden zal plaats hebben.

— Men zwaait hier nagenoeg algemeen hoogen lof aan den Minister van finantien von Plener toe, en zou wel wenschen dat al zijne ambtgenooten gelijken ijver als hij aan den dag legden, als wanneer het constitutionnele leven gewis reeds veel meer dan thans ontwikkeld zou zijn, nu de nieuwe wetgeving op het regtswezen, de gelijkstelling der godsdienstige belijdenissen, de wijziging van het concordaat, de regeling van het regt tot vereeniging, en andere gewigtige hervormingen, nog altijd op zich laten wachten. De aanspraak, gisteren door den heer von Plener, bij het doen der voordragt over de hervorming van het belastingstelsel gehouden, heeft algemeen grooten bijval ontmoet, want er zal wel niemand in Oostenrijk zijn, die niet onder de tegenwoordige belastingwetten te lijden gehad heeft, zoodat het verlangen naar verandering in dat opzigt reeds sedert vele jaren geuit is.

— Te Lemberg is de aartsbisschop van Marcianopolis in partibus en voormalig bisschop van Janow en Podlachië, Gutkowski, in bijna tachtigjarigen ouderdom overleden. In het jaar 1850 werd hij door de Russische Regering, als politiek verdacht, eerst ingekerkerd en later over de Oostenrijksche grenzen gezonden. De laatste jaren zijns levens bragt hij in het Franciskaner klooster te Lemberg door.

DENEMARKEN.

Kopenhagen 7 *october*. — Faedrelandet zegt in zijn nommer van heden, te gelooven dat het sluiten van de Noordsche alliantie thans als zeker kan worden aangemerkt. Ofschoon de acte nog niet onderteekend en geratificeerd is, zal dit toch zeer spoedig geschieden. De oorzaak der vertraging ligt geenszins in verschil van meening, maar zij is alleen eene beleefdheid jegens de Westersche Mogendheden, van welke, naar men verneemt, Frankrijk de dezerzijds gedane mededeeling op voorkomende en aanmoedigende wijze beantwoord heeft.

Toen aan den gisteren gehouden gala-maaltijd Hertog Christiaan van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Glücksburg den Koning een dronk toebragt, gedacht hij den staatkundigen toestand des Lands, en zeide de vaste overtuiging te kunnen uitspreken dat iedereen, even als hij zelf, bloed en leven voor de eer, de zelfstandigheid en het regt van Denemarken zal ten offer brengen. De Koning hernam dat de woorden van den Prins, als uit het hart voortkomende, overal waar zij vernomen worden weêrklank vinden zullen. Hij, de Koning, wenschte boven alles den vrede; kon deze echter niet bewaard blijven, dan zal een getrouw Volk zijn steun zijn. Z. M. besloot met een dronk aan zijn geliefd Vaderland te wijden.

Per Telegraaf.

Londen 9 October.

Volgens den laatsten wekelijkschen staat der Bank is het bedrag der in omloop zijnde bankbiljetten met £ 250,475 vermeerderd, en dat van den voorraad edel metaal met £ 421,848 verminderd.

Parijs 9 October.

De staat der Bank is als volgt: vermindering, specie 43½, rekening met de schatkist $3^2/_3$, overschotten $3^1/_{10}$ millioen; vermeerdering: biljetten 14, rekeningen met particulieren 1⅓, en portefeuille 58 millioen.

Le Constitutionnel zegt in een artikel over Polen, dat de ongerustheid en onzekerheid niet kan voortduren, zonder ongelegenheid te weeg te brengen, en dat men zich daarom niet bekommeren moet over alles wat omtrent een afzonderlijk handelen van Frankrijk verhaald wordt. Bij de bestaande overeenstemming is de vrees daarvoor onzin. De door Frankrijk uitgelokte onderhandelingen hebben Polen onder de bescherming van Europa geplaatst. Zulk eene politiek is noch magteloos noch onvruchtbaar. Als het geschreven regt en de openbare meening aan de zijde eener edele zaak zijn, kan zij zeker van de overwinning wezen. Het artikel bestrijdt krachtig alle afzonderlijke handeling van Frankrijk, en alle vergelijking van 1840 met 1863. Frankrijks tegenwoordige staatkunde schaart Europa daarom heen, terwijl dit in 1840 volstrekt het geval niet was. De Regering des Keizers beseft het gewigt van Engeland en Oostenrijk ter zake van Polen aan zich verbonden te hebben, en zal zich door geene aanhitsingen van den gekozen weg laten afbrengen, maar zijne pligten jegens de edele zaak blijven vervullen, zonder Frankrijks vermogen en voorspoed er in te betrekken.

Tweede depêche.

Le Pays zegt in een artikel dat Frankrijk besloten heeft, het Poolsche vraagstuk zijn Europeesch karakter te doen behouden en zijne handeling niet van die der andere Mogendheden af te scheiden.

Breslau 8 October.

Het dagblad van Breslau meldt dat een werkman der groote fabriek van den heer Evans te Warschau, beschuldigd van projectilen voor de insurgenten vervaardigd te hebben, door de Russen op de plaats der fabriek zelve doodgeschoten is. De generaal de Berg heeft de sluiting der fabriek bevolen, totdat de heer Evans, die Engelsch onderdaan is, 15,000 roebels boete zal betaald hebben.

In het Palatinaat Kalisch heeft eene sterke ligting voor het insurrectionele leger plaats gehad.

Te Roczanow is een zeer moorddadig gevecht geleverd.

Kassel 8 October.

In de zitting der Stenden verklaarden heden vier vertegenwoordigers der ridderschap, dat zij de kieswet slechts als eene voorloopige aanmerken en eene wet op meer uitgebreide regten der ridderschap verwachten.

Frankfort 8 October.

Heden hield de Bondsdag eene zitting, in welke de vier Regeringen, die met de executie in Holstein belast zijn, aankondigden dat zij des gevorderd de genomen besluiten zullen nakomen. Voor het geval dat de executie tegenstand mogt ontmoeten, herhaalt Oldenburg zijn voorstel, om de bepalingen van 1851 en 1852 vervallen te verklaren.

Weenen 8 October.

De Botschafter zegt heden, dat de antwoorden der meeste Duitsche Regeringen op de laatste circulaire van Oostenrijk, waarin de opvatting dezerzijds van het antwoord des Konings van Pruissen op de collectieve aankondiging van het Frankforter hervormingswerk medegedeeld wordt, hier ontvangen zijn. Zij stemmen geheel met de Oostenrijksche opvatting overeen; geen der Regeringen kan in het Pruissisch antwoord eene toetreding tot de Bondshervorming bespeuren. De gezindheid bestaat om de gemeenschappelijke opvatting in een gemeenschappelijk document uit te drukken. De Botschafter vermoedt dat Oostenrijk een antwoord aan Pruissen zal voorslaan.

Hermanstadt 9 October.

In de heden gehouden zitting van den Landdag hebben alle redenaars zich verklaard vóór het afvaardigen van vertegenwoordigers naar den Rijksdag, doch onder voorbehoud dat het bij de constitutie gewaarborgde kiesregt ongeschonden blijve.

Triest 8 October.

De Engelsche gezant heeft Athene gedreigd dat Engeland, gezamenlijk met Frankrijk en Rusland, die stad zou bezetten, voor het geval de soldaten, die aan den junij-opstand deel hebben genomen, naar Athene mogten terugkeeren.

Turijn 9 October.

De Nationale Bank heeft haar disconto tot 6 pct. verhoogd.

Konstantinopel 8 October.

De Groote Raad heeft zondag het budget goedgekeurd. De Poolsche expeditie is gelukkig in Circassië geland.

Madrid 8 October.

De openbare meening houdt zich zeer met den opstand in St. Domingo bezig. De Pueblo vraagt de afschaffing der slavernij in de Spaansche bezittingen, tegen schadevergoeding der eigenaren.

Londen 9 October.

Granen. Tarwe verlaten. Haver 6 d. lager.

Liverpool 9 October.

Katoen. Heden zijn 10,000 b. afgedaan. De markt sloot in vaste stemming. Deze week zijn verkocht 60,400 b. De aanvoer bedroeg 29,400 en de voorraad op heden bedraagt 187,200 b.

Berlijn 9 October.

Rogge 36¼. op levering 36¼. **Raapolie** 12¼, op levering 12¼.

LONDEN 9 October.

Gecons. 3 pc. 93⅞. Rusland 1862 5 pc. 93. Spanje 3 pc. 55; dito 2 pc. — dito Passive 34¼; dito Cert.-Coup. 13⅜. Turksche Cons. 52¾. Portug. 1862 48⅜. Mexico 3 pc. 42¼. Grenada 15⅜; dito Nieuwe 32⅞. Landwarr. 7¼. Venez. 6 pc. 61½. Grieken 1824 5 pc. 34¼; dito Coup. 15⅞. Illinois Shares 80; dito Bonds 74. Wissel 3/m. Amst. 11.19¼; dito Parijs 25.52½; dito Hamburg 84; dito St. Petersb. 36⅜.

PARIJS 9 October.

Fransche 3 pc. 67.87½; dito 4½ pc. —; Cred. Mob. 1192. Fr. Oostenr. Spoorw. 407; Russ. dito 421. Spanje 3 pc. 52; dito 2½ pc. 48. Italië 73.80. Wissel Amst. —; dito Londen —; dito Hamburg —; dito St. Petersb. —.

ANTWERPEN 9 October.

België 4½ pc. 99⅜; dito 2½ pc. —. Oostenr., Met. 5 pc. 66$^7/_{16}$; dito Nation. 71⅜; dito Crediet Actien —. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —.

BERLIJN 9 October.

Pruissen 4½ pc. 101½. Oostenr. Metall. 5 pc. 68⅜; dito Nation. 73⅜. Rusl. Stgl. 5de serie 89½; dito dito 6de serie 95⅜; dito 1862 5 pc. 90⅞; dito Nieuwe 3 pc. 57⅞. Wissel Amst. 141¼; dito Londen 6.19⅞. Disconto —.

WEENEN 9 October.

Metall. 5 pc. 75.90; dito Nation. 5 pc. 82. Bank-Actien 796; Crediet-Actien 188. Loten 1860 —. Fr. Oostenr. Spoorweg 180. Nieuwe Lombarden 248. Wissel Londen 111.40. Disconto —.

FRANKFORT 9 October.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 66¼; dito Nation. 5 pc. 71½. dito Loten 1860 —. Spanje 3 pc. 52¼; dito 2½ pc. 48½; Wissel Londen 118⅜; dito Weenen 104⅜. Disc. —.

HAMBURG 9 October.

Rusland N. 3 pc. 55½. Spanje 3 pc. 48⅞; dito 2½ pc. 46½. Mexico 40. Vereinsbank 104½. Wissel Londen 13.03⅜; dito Amsterd. 36. Disc. —.

MADRID 8 October.

Spanje 3 pc. 54; dito 2½ pc. 49.85.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 9 October.

De Plaatselijke Commissie voor het Nationaal Gedenkteeken voor november 1813 hield heden namiddag in de groote zaal in het Notarishuis alhier eene vergadering, welke door ruim vijftig leden bijgewoond werd.

Door den Voorzitter werd medegedeeld, dat, behalve de notulen van de vergadering der Hoofdcommissie, welke bereids ter kennis van de leden gebragt waren, nog twee missives van de Hoofdcommissie ontvangen waren, strekkende om te verzoeken zoo spoedig mogelijk eene collecte te houden en om drie leden der commissie te benoemen ten einde bij de plegtigheid van het leggen van den eersten steen van het monument op 17 november te 's Gravenhage tegenwoordig te zijn, terwijl uit de tweede missive bleek, dat alle leden evenwel des verkiezende bij die plegtigheid tegenwoordig zullen kunnen zijn.

In de eerste plaats maakte het nu een punt van overweging uit, op welke wijze de collecte zal worden gehouden, en stelde de Voorzitter voor, daartoe een rondgang met schalen te houden en tot dat einde een beroep te doen op de welwillendheid van heeren schalisten, en deze uit te noodigen met de leden der commissie de collecte te bewerkstelligen, welk voorstel bij acclamatie werd aangenomen, nadat de bezwaren waren aangetoond van het houden der collecte uitsluitend door de leden der commissie, wat enkelen meenden dat meer eigenaardig zoude zijn.

Nadat nu bepaald was de collecte te doen plaats hebben op woensdag den 21 dezer, werd eene concept-missive aan heeren schalisten, om hunne medewerking te verzoeken, voorgelezen en bij acclamatie goedgekeurd.

Vervolgens werd een concept medegedeeld voor eene oproeping aan de stadgenooten, om bijdragen voor het op te rigten Nationaal Gedenkteeken. Naar aanleiding hiervan greep eene vrij uitvoerige gedachtenwisseling plaats. In het concept toch werd gewag gemaakt van de naald te Scheveningen, het monument te 's Gravenhage en de ambachtsschool te Amsterdam, wat aanleiding gaf tot het uiten der meening dat de opbrengst der collecte waarschijnlijk niet zoodanig zoude zijn dat die ambachtsschool daaruit mede zou kunnen worden daargesteld, de oprigting van welke men dan ook niet in het belang des Vaderlands beschouwde. Daartegen werd aangevoerd, dat de groote meerderheid der commissien zich voor die ambachtsschool had verklaard, weshalve men zich daaraan moest onderwerpen en thans alles in het werk stellen om de drie deelen van het plan, welke te zamen één geheel vormen, te doen slagen, daar het opperen van twijfel ten deze een nadeeligen invloed op de opbrengst der collecte zoude kunnen hebben, wat men zeer zoude betreuren, te meer, daar later welligt blijken zoude, dat men zich in zijne meening omtrent het nut der ambachtsschool zeer had vergist. Hierop werd weder aangemerkt, dat men ongunstig over de ambachtsschool bleef denken, maar daarom niet zoude intrigeren om deze tegen te werken, en het wederantwoord hierop was, dat geene intrigue noodig was om een nadeeligen invloed uit te werken, maar dat het uiten van een voorgevoel daartoe dikwerf reeds voldoende was, waarop ten slotte er nog nader op werd aangedrongen om de drie deelen van het plan als te zamen één geheel uitmakende te beschouwen, en er dus eer, roem, glorie in te stellen, wanneer het geheel tot stand kon worden gebragt, en daartoe de handen ineen te slaan. Ten slotte werd het concept met eenige geringe wijziging goedgekeurd en zal openbaar worden gemaakt, wanneer men antwoord zal hebben van heeren schalisten op de tot dezen te rigten missive.

Over het houden van collecte op de scholen waren de gevoelens zeer verdeeld. Had die collecte plaats op armen- en diakonie-scholen, dan werden bijdragen afgevorderd van bedeelden, die waarlijk dat geld wel beter gebruiken konden, en op de overige scholen werden dusdanige bijdragen ook veeltijds gedwongen gegeven, terwijl deze zelden door de kinderen zelven worden gegeven, maar veeltijds door de ouders verstrekt, die hunne bijdragen reeds bij de algemeene collecte hebben uitgereikt. Tegenover dit gevoelen stond dat van hen, die meenden dat niets weldadiger werken zou tot versterking van den broederband welke de Natie omstrengelt dan eene algemeene deelneming ook van de kinderen aan de oprigting van het Nationaal Gedenkteeken, terwijl gewezen werd op den heilzamen invloed daardoor te weeg gebragt bij den diepen indruk welke iets dergelijks op de gemoederen der kinderen maakt; men zou er daarom zelfs de voorkeur aan geven de collecte op de scholen niet door de onderwijzers, maar door leden der commissie te doen plaats hebben, omdat zulks dan meer sensatie maakt en een levendiger indruk achterlaat. Bij dit groot verschil van meening werd bepaald de zaak bij stemming uit te maken, en werd met 30 tegen 16 stemmen bepaald, aan de hoofdonderwijzers een exemplaar van de oproeping te doen toekomen met begeleidende missive, en aan hen over te laten hoe zij in deze willen handelen.

Bij acclamatie werden vervolgens de leden des bestuurs benoemd, om de commissie bij de plegtigheid op 17 november te 's Gravenhage te vertegenwoordigen, terwijl de meeste leden zich daarna bereid verklaarden aan het houden der collecte deel te nemen, zullende zij nader worden opgeroepen tot het maken der noodige verdeeling, wanneer er berigt van heeren schalisten zal zijn ingekomen.

Door een lid werd nog aan den Voorzitter gevraagd, of bij het Gemeentebestuur reeds eene aanschrijving ontvangen was van het hooger bestuur nopens de feestviering op den 17 november, waarnaar velen verlangden tot het nemen hunner maatregelen, waarop de Voorzitter antwoordde, dat die aanschrijving nog niet ontvangen was.

De vergadering werd daarop gesloten.

Naar wij vernemen, heeft het H. M. de Koningin behaagd, de commissie voor de loterij ten behoeve der Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo hier ter stede met een allerprachtigst cadeau voor genoemde loterij te vereeren.

Het programma voor de 49ste uitvoering der muziekstukken, in de Officieren-Societeit der dd. schutterij alhier, op zondag 11 dezer, des namiddags ten 1½ ure, luidt als volgt: 1, Sieges-Marsch, Brongartler; 2, Ouverture La Poupée de Nuremberg, Adam; 3, Valse, Labitzky; 4, Potpourri Gemma di Vergy, Donizetti; 5, Festgesang an die Kunstler, Mendelssohn Bartholdy; 6, Ouverture La Chasse du Jeune Henry, Mehul; 7, Fantaisie Zampa, Herold; 8, Marche sur un Motif de Nabuco, Verdi.

Een telegrafisch berigt, heden avond ten zeven ure uit Zwolle aan ons afgezonden, meldt, dat de gevangenis aldaar is afgebrand, en dat de gevangenen, waaronder ds. J. G. van Rijn, naar elders zijn overgebragt.

De heer J. G. Jäger heeft de volgende circulaire gezonden aan de inschrijvers in de Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij:

„Tot mijn leedwezen moet ik u berigten, dat mijne oproeping van de inschrijvers in de ontworpene Amsterdamsche Kanaal-Maatschappij, om alsnog de acte van oprigting dier Maatschappij te komen teekenen, niet met het gewenschte gevolg is bekroond.

„De som, welke door de gezamenlijke onderteekenaars wordt vertegenwoordigd, bedraagt niet meer dan *f* 1,523,400, en blijft derhalve beneden het bedrag, hetgeen voor het bestaan der Maatschappij wettelijk vereischt wordt.

---

blijven. Waren in 1844 „banking-departement" en „issue-departement" zoo volkomen van elkaar gescheiden, dat men twee zelfstandige, van elkaar geheel onafhankelijke inrigtingen, had verkregen, dan zou men van de Bank van Engeland, in dit verband, kunnen spreken, maar wat valt er omtrent een stelsel te leeren uit de geschiedenis eener inrigting, waarbij dat stelsel slechts ten halve werd toegepast?

Intusschen, zoo voortgaande, zou ik komen op een terrein dat het mijne niet is; ik zou, om zoo te zeggen, meer bank-billetten gaan uitgeven, dan mijn metaal-voorraad duldde, en ik wil niet de eerste onvoorzigtige bankier in Nederland zijn.

Ik wil gaarne erkennen — en van een leek zal deze bekentenis niemand bevreemden — dat ik mij niet in staat gevoel alle onjuistheden van het betoog der tegenpartij in het licht te stellen, zóó althans in het licht te stellen, dat mijne lezers, die ook leeken zijn, de waarheid mijner opmerkingen zouden toegeven. Om bevattelijk te schrijven over eene zaak, zoo ingewikkeld als deze, behoort men grondige wetenschap rijk te zijn, en ik moge eene opinie hebben, grondige wetenschap heb ik niet. Maar, waartoe zouden wij ook verder gaan? Reeds uit het nu en vroeger aangevoerde toch, zal hoop ik wel zijn gebleken, dat de nieuwste theorie geenszins boven alle bedenking verheven is. En als dit gebleken is, is het reeds voldoende. Laat — niet negentien twintigsten der bekendste schrijvers, maar — één enkel schrijver het nieuwe stelsel op onwankelbaren grondslag vestigen, op zóó onwankelbaren grondslag, dat niemand de waarheid er van kan loochenen, tenzij hij een volslagen dwaas wil heeten, en ik geef mij gewonnen; maar zoo lang dit niet is geschied, heeft men geen regt op grond van het stelsel, tot omverwerping van het bestaande over te gaan, ook al werd het door *alle* schrijvers geleerd.

Want in de wetenschap wordt niet met meerderheid van stemmen, maar op deugdelijke gronden beslist, en even goed als één man der wetenschap gelijk hebben kan, ook al geeft de geheele wereld hem een oogenblik ongelijk, kan de geheele overige wetenschappelijke wereld op den oogenblik ongelijk hebben tegenover één man.

En wanneer men dan ook in ons geval die negentien twintigsten eens naauwkeurig naging, wat zou men vinden? Welligt dit: dat een aantal Engelsche schrijvers, uit reactie tegen de eene dwaling (deze namelijk, dat alleen onvoorzigtige billetten-uitgifte crisis veroorzaken kan, en die nu ook in alle omstandigheden veroorzaken *moet*) vervallen zijn in eene andere, terwijl de waarheid tusschen beider overdrijving in het midden ligt; men zou welligt verder vinden, dat een aantal Fransche schrijvers, — uit reactie tegen den dwang waaronder alles in Frankrijk gebukt gaat, — uit een daar te lande zeer verklaarbaren afschuw van al wat naar centralisatie zweemt, nu ook overal en in alle zaken vrijheid en decentralisatie wenschen, en met Fransche oppervlakkigheid het eerste het beste aangrijpen, waardoor zij hun hart lucht kunnen geven, zonder gevaar te loopen van eene waarschuwing der Regering.

En wanneer men dit nu eens vond, — en ik ben er stellig van overtuigd, dat niet ik, de leek, maar een man in de wetenschap doorkneed, dit *gemakkelijk* vinden zou, — zou men dan die schrijvers tellen of ook hunne argumenten wegen? Zou men niet in elk geval waar van verandering sprake is, de woorden moeten onderschrijven, als motto boven dit opstel geplaatst:

> Zoo lang de theorie in de plaats van het bestaande stelsel, geen ander stelsel, door de ervaring geleerd op onwankelbaren grondslag heeft gevestigd, past nog geene stelselmatige hervorming, maar alleen verandering dier bijzonderheden, waarvan de ervaring bewezen heeft, dat en in welken geest zij wijziging behoeven.

Die woorden zijn hier volkomen van toepassing; de theorie heeft geen stelsel onomstootelijk vastgesteld en de Regering wil geen radicale hervorming, maar slechts verandering der bijzonderheden welker verandering noodzakelijk blijkt. Met andere woorden, de Regering wil het oude bankstelsel behouden, met wegneming van de eenige groote grief (en het bestaan van meerdere grieven werd door niemand bewezen) die er op goede gronden tegen schijnt te kunnen worden aangevoerd, en — men verlieze dit niet uit het oog — zonder zich den weg af te sluiten, om later nog andere veranderingen te maken, wanneer die mogten blijken noodig te zijn.

Nu *kan* men, des verkiezende, deze handelwijze belagchelijk zoeken te maken door het spreekwoord: *il faut qu'une porte soit ouverte ou fermée*, maar een spreekwoord is niet altijd een waar woord, en Fransche spreekwoorden bovenal plegen meer geestig dan waar te zijn. Dit is ook hier het geval. Juist bij de oplossing van maatschappelijke vraagstukken, waar zoo talloos vele belangen door elkaar geweven zijn, — waar men dan nog bovendien, bijna altijd, een onvolkomen theorie als rigtsnoer voor zijne handelingen heeft, is men in de meeste gevallen wel genoodzaakt de deur noch *open*, noch *toe* te doen, maar haar eenvoudig te laten „aanstaan," — dat wil zeggen, bijna nimmer is men in de mogelijkheid het vraagstuk radicaal op te lossen, — bijna altijd moet men komen tot een vergelijk, zoo als bij voorbeeld de oplossing van een der gewigtigste vraagstukken, dat van den besten regeringsvorm, door de constitutionnele monarchie slechts is een vergelijk tusschen tegen elkander indruischende theoriën en magten.

Hoe dit zij, niemand zal ontkennen dat het nieuwe ontwerp voordeelen heeft en weinig gevaar.

Voordeelen! Want hoe laag men op die agentschappen en bijbanken moge neerzien, niemand beweert dat men er volstrekt niets aan hebben zal. En meent men nu inderdaad dat de nieuwe banken, voor welke men in de bres springt, zich zouden gaan vestigen te Assen en Zwolle, Maastricht en Middelburg? Of zouden zij zich eenvoudig vestigen te Amsterdam, *welligt* ook te Rotterdam, en zeer misschien ook te Groningen, om zoo doende het overige gedeelte van ons Land nog even ver of eigenlijk minder ver te laten als het onder de oude regeling was?

Gevaar dreigt stellig bij de nieuwe regeling niet, men zou anders niet zoo den spot drijven met de omzigtigheid der Regering. Maar dat er, zelfs bij beperkte vrijheid tot oprigting van nieuwe circulatiebanken, wel degelijk gevaar dreigt, — de Regering moge dit niet voldingend hebben aangetoond, of althans moge zij 't enkel hebben aangetoond in uitdrukkingen, waarmede een handig schrijver ligtelijk den draak steken kon, *dit* doet niet ter zake, de vraag is: *of* er gevaar is, niet of dit juist of onjuist door de Regering werd geschilderd. En dat er nu gevaar dreigt, men *kan* het niet ontkennen en ontkent het ook niet, maar stapt er luchtig over heen, met een „dit zijn de gewone gevolgen der vrijheid, die zich zelven spoedig straffen," of met eene gemoedelijke maar alles behalve troostrijke bespiegeling over de schoone werking van natuurwetten. Zelfs zóó zeer geeft men de mogelijkheid van gevaar toe, dat het niet bijzonder moeijelijk zoude zijn om, voortredenerende op de door den meermalen aangehaalden schrijver ontwikkelde stellingen, te komen niet enkel tot beperking van de vrijheid der circulatie-banken, maar tot beperking der vrijheid van *alle* banken en bankiers. *Ik* trek deze conclusie niet, daar mijns inziens de praemissen van den schrijver onjuist zijn, en bij goede regeling der circulatie inderdaad de operatien van andere instellingen slechts de schuldigen straffen, weshalve deze dus voor het groote publiek minder gevaarlijk zijn, dan zij 't zonder goede regeling van circulatie-banken zouden kunnen zijn.

Ik vraag echter ten slotte — daargelaten of in de kleinere bepalingen ook verandering wenschelijk is, — moeten dan leeken in het bankwezen niet de groote beginselen van het ontwerp voor den veiligsten middenweg houden?

En als dit zoo is, zal dan niet de Tweede Kamer, op grond van 't geen door mannen van praktijk en van de wetenschap in 't midden werd gebragt, of liever op grond van 't geen *niet* door hen in 't midden werd gebragt, wijs handelen, indien zij boven het betere dat slechts beter is *naar men zegt*, verkiezen het GOEDE, dat door iedereen goed wordt genoemd.

Ik heb ten laatste slechts deze leeken-opinie, dat ik geen den minsten grond heb om aan het doorzigt van de Tweede Kamer in dezen te twijfelen.

„Het gevolg hiervan is dat de acte, welke door u mede is gepasseerd, geene uitwerking kan hebben en dat daaruit geene regten noch verpligtingen kunnen voortvloeijen.

„Het groot belang der zaak zoowel als de noodzakelijkheid om de verbindtenissen der onderteekenaars van de acte niet geheel in het onbepaalde te laten, lieten mij niet toe den laatstelijk genomen maatregel langer uit te stellen. Er blijft mij thans slechts over u mijnen dank te betuigen voor uwe verleende medewerking, welke, naar ik mij durf vleijen, ook in het vervolg niet zal ontbreken, indien ik in de gelegenheid mogt zijn die voor hetzelfde oogmerk op nieuw in te roepen."

De Regering heeft, naar men verzekert, het voornemen om aan de krijgers van 1813, die op den 17 november aanstaande hun 80ste jaar zullen zijn ingetreden, eene jaarlijksche toelage te verleenen, gelijk staande met die, toegekend aan den rang van broeder van den Nederl. Leeuw, welke toelage later ook zou ten deel vallen aan elken Nederl. veteraan uit dat tijdperk, nadat hij dien hoogen leeftijd zal zijn ingetreden.

De Staats-Courant deelt het volgende mede:

De Minister van Binnenlandsche Zaken, aanleiding gevonden hebbende om een deskundig advies, dat van den hoogleeraar in de scheikunde te Amsterdam, den heer von Baumhauer, omtrent het gebruik van petroleum in te winnen, doet het, tot inlichting van het publiek, hieronder mededeelen.

„1°. Bij de beoordeeling der gevaren, zoowel voor brand als voor de gezondheid der ingezetenen, moet een scherp onderscheid worden gemaakt tusschen zoogenaamd geraffineerd en niet of slechts gedeeltelijk geraffineerd petroleum. Onder goed geraffineerd petroleum versta ik zulk petroleum, hetwelk bij de distillatie eerst opgevangen wordt wanneer de temperatuur der kokende vloeistof tot 150° C is gestegen; daarop moet ik vooral de aandacht vestigen, sedert het mij voor een paar weken gebleken is, dat bij eene partij, onder den naam geraffineerd petroleum aangevoerd, sommige vaten waren, bevattende het eerste en dus het vlugtigste product der distillatie, dat in den handel bekend is onder den naam van petroleum naphta, en niet tot het branden in lampen, maar ter vervanging van benzine (vlekkenwater) en ter bereiding van lakken en vernissen bestemd is; deze stof is vooral uit het oogpunt van ligtontvlambaarheid zeer gevaarlijk. Het is dus van gewigt, dat tot het branden in lampen niet dan goed geraffineerd petroleum gebruikt worde.

„2.° Ook bij het gebruik van goed geraffineerd petroleum zal, gedurende het branden der lampen, een weinig petroleumdamp ontsnappen, en des te meer naar mate het vat, waarin het petroleum zich bevindt, warmer wordt; het is daarom dat dit vat niet uit een goeden geleider, als het koper, maar uit glas of porselein vervaardigd moet zijn. Bij het gebruik van goed geraffineerd petroleum in eene goed vervaardigde lamp, is de hoeveelheid ontsnappende onverbrande petroleumdamp al zeer gering, zoodat men alleen in kleine gesloten en niet geventileerde vertrekken daarvan last zoude kunnen ondervinden. Doch sommigen gebruiken het petroleum in dezelfde lampen waarin zij vroeger patentolie brandden, en dat op deze wijze de lucht met vrij wat petroleumdamp bezwangerd en voor de ademhaling ongeschikt kan worden, valt niet te betwijfelen.

„3.°. Het gebruik van petroleum in nachtlampen op slaapkamers raad ik steeds af, vooral met het oog op de zorgeloosheid der gebruikers. Bij het gebruik van een drijvend pitje op petroleum kan bij het warm worden van het glas de geheele oppervlakte der vloeistof in brand raken, en alsdan zullen door ongenoegzame toetreding van zuurstof, zoowel roet (onverbrande kool) als onverbrande dampen de ruimte vervullen, waardoor het leven der bewoners in gevaar kan worden gebragt; hetzelfde heeft echter plaats bij het dwalmen van patentolie.

„Gebruikt men echter de voor petroleum opzettelijk vervaardigde nachtlampjes, zoo is dat gevaar zeer gering, waarvan ik mij door de volgende proef overtuigd heb. Ik heb in eene kleine kamer, die een inhoud had van niet meer dan 15 kubieke meters, en die ik goed gesloten had, een nachtlampje met petroleum gedurende acht uren laten branden; bij het binnenkomen na dien tijd was de petroleumreuk nauwelijks waar te nemen, en was de lucht niet onaangenamer dan wanneer daarin gedurende dien tijd een nachtlampje met patentolie zoude hebben gebrand.

„Doch ik herhaal, het gebruik van nachtlampen met petroleum op slaapkamers moet ontraden worden."

Uit de opgaven, bij het Departement van Financien ingekomen, omtrent de opbrengst van den suikeraccijns over het halfjaar van 1 april tot 30 september blijkt, dat de afschrijvingen, aangewezen bij art. 2 der wet van 15 mei 1859 (Staatsblad n.° 38), geene vermindering behoeft te ondergaan, zoodat ziji voor het tijdvak van 1 october 1863 tot 31 maart 1864 onveranderd behouden blijft.

Uit Soerabaija en Batavia zijn aan den Minister van Kolonien, en uit laatstgenoemde plaats bovendien aan den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië, alsook aan de Eerste en Tweede Kamer adressen van erkentelijkheid gerigt, naar aanleiding der aanneming door de beide Kamers der Staten-Generaal van het wetsontwerp betreffende de spoorweg-concessie tusschen Samarang en de Vorstenlanden.

Door een inwoner van 's Gravenhage wordt een denkbeeld aangegeven, dat wij gaarne, ook om aan zijn verlangen te gemoet te komen, onder de oogen van een grooter publiek willen brengen. Bij een ingezonden stuk in het N. D. vestigt hij namelijk de aandacht op de wenschelijkheid, dat er eenige overeenstemming gebragt worde in de wijze waarop het dragen van de geliefde Oranje-kleur bij de op handen zijnde feestdagen plaats grijpe. Hij wenscht dat er zeer eenvoudige en onkostbare koperen gedenkpenningen wierden geslagen en men overeenkwam die aan een Oranjelint op de *regter*-borst te dragen, ten einde geen inbreuk te maken op het voor ridderorden gereserveerde terrein. Deze penning zou later ook voor den arme eene blijvende herinnering zijn aan het gouden feest van Nederlands herkregen vrijheid.

Het onlangs in Japan voorgevallene en het daarop gevolgde gerucht, dat een bevel onzer Regering aan den Gouverneur-Generaal van Ned. Indië, tot het derwaarts zenden van beschikbare oorlogsbodems, zou zijn beantwoord met het berigt dat er geene beschikbaar waren, — geeft de Arnh. Ct. aanleiding om een blik te werpen op den toestand onzer marine, die jaarlijks voor Moederland en Kolonien ongeveer 16 millioen kost. Oost-Indië wordt daarbij genoemd doodelijk voor Noordsch timmerhout, en toch gaat men voort dit te bezigen en prachtige tropische houtsoorten in Java op stam te laten verrotten. De sluiting van een handelstractaat met China zou even zeer alleen nog afstuiten op de onmogelijkheid om in China een station van Nederlandsche oorlogschepen te vestigen. De Arnh. Ct. meent dat de bron van het kwaad gestopt zou worden, indien men terugkwam op de opheffing der koloniale marine.

Men leest in de Grondwet van Antwerpen, dd. 8 dezer: Omstreeks 4 ure gisteren namiddag is voor deze stad op de Schelde aangekomen het Nederlandsche jacht de Leeuw, hebbende aan boord Z. Exc. den heer Thorbecke, Minister van binnenlandsche zaken in Nederland, die, aan wal gekomen, dadelijk naar Brussel vertrokken is. Het doel dezer reis is ons nog onbekend. De heer Thorbecke zal waarschijnlijk dezen namiddag om 4½ ure terug van de hoofdstad te Antwerpen aankomen, om de reis naar Holland weder te aanvaarden.

Naar men verneemt is bij ons Gouvernement ingekomen eene circulaire van het te Genève gevestigde „Comité de secours pour les militaires blessés en temps de guerre," waarbij de uitnoodiging wordt gedaan tot deelneming aan eene in genoemde stad te houden internationale conferentie, ten einde te beraadslagen over het vestigen van nationale comités in de verschillende Staten van Europa, alsmede over den werkkring van ieder dier comités. Zoo als men weet, is het comité te Genève een uitvloeisel van de bemoeijingen van Henri Dunant, schrijver van „Un souvenir de Solferino," in het Nederlandsch vertaald door dr. Basting.

Volgens berigt van den Nederlandschen vice-consul te Harwich, dd. 1 october 1863, zijn de havengelden aldaar voortaan op een penny per scheepston gesteld voor alle uit zee in de haven aankomende schepen van dertig ton of daarboven.

Lexmond 7 *october.* — Heden is met 51 van de 76 geldig uitgebragte stemmen benoemd tot lid van den Gemeenteraad de heer Tijs Swets, en zulks in plaats van den heer D. S. Nodde, die zijn ontslag heeft genomen.

Gorinchem 6 *october.* — Den gewezen wethouder, den heer D. van Drooge alhier, werd heden van 190 inwoners dezer gemeente eene fraaije gouden snuifdoos, met daarin gegraveerde toepasselijke inscriptie, vereerd. Dit geschenk werd begeleid van eene vereerende missive.

's Gravenhage 9 *october.* — Heden morgen heeft op plegtige wijze de ter aardebestelling op Eik en Duinen plaats gehad van het stoffelijk overschot van wijlen den heer mr. J. C. Faber van Riemsdijk. Op de begraafplaats bevonden zich de voorzitter van den Hoogen Raad, vele leden der regterlijke magt, de Raad van toezigt der orde van advocaten, vele advocaten en een groot aantal bijzondere vrienden van den overledene, ten einde dezen de laatste eer te bewijzen. Bij het geopend graf hebben de heeren mr. Levyssohn Norman en mr. Delprat treffende toespraken gehouden, waarna door den heer Beelaerts van Blokland, namens de familie, die toespraken werden beantwoord.

— Nadere bijdragen tot de algemeene collecte voor het Monument gisteren gehouden: Opbrengst Scheveningen *f* 332.88½; van de leerlingen van St. Vincent de Paulo *f* 40.62½; van de Christelijke bewaarschool *f* 9.56; van heeren muziekanten van het regement grenadiers en jagers *f* 5.70; van N. N. *f* 10; van de leerlingen der gemeenteschool op het Korte Bosch *f* 11.63½, en van het Instituut van den heer Verveen *f* 7.50.

— Dezer dagen is verslag uitgebragt van den toestand en de werkzaamheden gedurende het achtste jaar der Maatschappij „de Toekomst," ten voordeele van de betrekkingen van overleden behoeftige toonkunstenaars alhier.

„Voor de achtste maal geroepen zijnde u verslag uit te brengen over den staat onzer Maatschappij, zeide de secretaris, de heer M. Bles, is het mij aangenaam te kunnen wijzen op haren goeden vooruitgang, en u de verzekering te kunnen geven, dat, indien zulks nog eenige jaren mag aanhouden en dezelfde goede geest van alle zijden blijft bestaan om de Instelling te schragen, wij veilig zullen mogen rekenen dat zij gevestigd zal zijn."

Het getal werkende leden bedraagt thans 50; dat der niet werkende 3; honoraire leden 19; corresponderend lid 1; heeren donateurs en dames donatrices 127.

De lotgevallen van de Maatschappij werden hierna geschetst, en hulde gebragt aan allen, die door medewerking als anderzins, haar hebben willen schragen.

Ten slotte wordt gezegd:

„Wij wenschen dat onze pogingen, aldus in menigerlei opzigt gesterkt en geschraagd, bij voortduring goede vruchten mogen opleveren, en dat de edele prikkels van kunstgevoel en menschlievendheid de heilzame bedoelingen van deze Instelling mogen bevorderen; zoowel de leden als het bestuur zullen daarin steeds nieuwe krachten vinden, om op de ingeslage baan voort te streven, en hunne offers volgaarne te brengen op het altaar van kunst en broedermin; zoo zal deze Instelling stevig gegrondvest worden ook voor de toekomst."

— Gisteren zijn de repetitien van de nieuwe Fransche opera aangevangen met La Juive. Heden zal zulks met La Dame Blanche en Robert le Diable plaats hebben.

Amsterdam 8 *october.* — Bij ds. Ph. R. Hugenholtz alhier is ten behoeve van het Ned. Zendelinggenootschap ontvangen eene gift van *f* 1000.

Utrecht 9 *october.* — Aan onze Hoogeschool werd heden tot doctor in de theologie bevorderd de heer G. Oldeman (van Hall), na openbare verdediging van een specimen philologico-theologicum, en tot doctor in de beide regten de heer W. Tonckens (van Meppel), met theses.

Weesp 7 *october.* — Op de heden alhier gehouden paardenmarkt waren aan de lijn 230 paarden en 39 veulens. Hoewel de markt, door schoon weder begunstigd, druk werd bezocht, was de handel niet zeer levendig en waren de prijzen over het algemeen laag.

Groningen 8 *october.* — Heden morgen had in de groote gehoorzaal van het Academiegebouw de plegtige overdragt van het rectoraat der Hoogeschool plaats. De aftredende rector, prof. E. J. Diest Lorgion, vermeldde de lotgevallen der Hoogeschool over het afgeloopen jaar en sprak voorts eene redevoering uit „de theologia christiana ab auctoritate patrum ecclesiasticorum prorsus liberanda", d. i. dat de christelijke godgeleerdheid geheel vrij behoort te worden van het gezag der kerkvaders.

— Gisteren is hier binnen gekomen het op de werf van den heer J. A. Hooites bij Foxhol nieuw gebouwde kopervaste brikschip Solide, dat onder directie van de heeren van den Bey en Cie. te Amsterdam zal worden bevaren door den kapitein L. F. Nevels van Koevorden. 't Is het grootste schip, dat van de werven dezer provincie hier binnen is gebragt, metende ongeveer 150 last. Geen wonder alzoo, dat het vrij wat moeite gekost heeft om het onder den Steentilpoortenboog door te brengen.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten enz.

Z. M. heeft den gepensioneerden luitenant-generaal jhr. F. V. A. ridder de Stuers, Hoogstdeszelfs adjudant-generaal, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van grootkruis der Guelphen-orde, hem door Z. M. den Koning van Hannover geschonken.

Bij Koninklijk besluit is aan den met verlof hier te Lande teruggekeerden 1sten luitenant der infanterie van het leger in Ned. Indië G. L. P. Wildschut, met ingang van den 1 november 1863, wegens ongeschiktheid tot het gaan hervatten van de werkelijke dienst in Ned. Indië, ten gevolge van ligchaamsgebreken, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, met toekenning van pensioen.

Z. M. heeft goedgevonden: 1°. aan de nagemelde officieren bij de dienstdoende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten: te 's Gravenhage aan M. L. van Deventer, als 1ste luit.; te Leyden aan A. de Fremery, als 2de luit.; te Schiedam aan A. Rijnbende, als 1ste luit.; te Amsterdam aan mr. H. P. G. Quack, als 2de luit., en zulks uit hoofde van verandering van woonplaats; te Bolsward aan D. H. Brouwer, als 2de luit.; — 2°, te benoemen, bij de dd. schutterij te 's Gravenhage, tot 1sten luit. J. H. van Cranenburgh, thans 2de luit.; tot 2den luit. F. J. Witteveen, thans schutter; te Leyden tot 2den luit. dr. W. T. Vrolijk; te Schiedam tot 1sten luit. F. J. Broekhals, thans 2de luit.; tot 2den luit. J. D. Meijer, thans fourier; te Bolsward tot 2den luit. H. van den Oever, thans sergeant.

Bij besluit van den 1 dezer heeft Z. M. verklaard, dat er in het belang der openbare orde geene bezwaren bestaan tegen de op- en inrigting van de Hervormde kerk te Wezep, op het perceel, kadastraal bekend sectie M, n.° 947, en het aan Z. M. te dezer zake gedaan verzoek van den kerkeraad der Christelijke afgescheidene gemeente aldaar gewezen van de hand.

Het Rijks telegraafkantoor te Scheveningen wordt den 10 dezer, na afloop der dienst, voor dit jaar gesloten.

De audientien van de Ministers van Oorlog, van Justitie en van Financien zullen op dingsdag, woensdag en donderdag den 13, 14 en 15 dezer, niet plaats hebben.

Marine en Leger.

Zr. Ms schroefstoomschip 2de kl. Citadel van Antwerpen, onder bevel van den kapitein ter zee G. P. J. Mossel, is den 4 augustus ll. van Hong Kong te Woosung (China) aangekomen, en in 12den dier maand van daar naar Tientsin vertrokken.

Aanbestedingen.

Heden heeft aan het Ministerie van Marine de aanbesteding plaats gehad van de levering van 1060 mud gort, 630 mud groene erwten en 700 mud graauwe erwten. Daarvoor waren 14 biljetten van inschrijving ingekomen. Voor de gort was voor de geheele partij de minste inschrijver de heer T. Dijkman te Beverwijk, voor *f* 9.98 het mud; voor de groene erwten de heer van Drunen du Thiel te Vlissingen, voor 200 mud à *f* 8.15 en de heer Vorstelman te Amsterdam, voor 630 mud a *f* 8,92, en zal dus de resterende 430 mud daarvoor leveren, terwijl voor de graauwe erwten de minste inschrijvers waren dezelfde heer Vorstelman, voor 550 mud a *f* 9.43 en de heer Beekman te Buren, voor 400 mud a *f* 9.23, alsmede laatstgemelde heer nog voor 300 mud a *f* 9.80, zoodat 430 mud geleverd worden door den heer Beekman, terwijl de overige 300 mud door den heer Vorstelman geleverd zullen worden.

— Heden heeft ten Raadhuize te 's Hage de aanbesteding plaats gehad van de benoodigde illumineerglazen ten gebruike op den 17 november aanstaande. Daarvoor waren twee inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijvers waren de heeren Das en Comp. te Leyden. Er zullen ongeveer 30,000 glazen geleverd moeten worden.

Regtszaken.

In de zitting van den Hoogen Raad van heden moest de procureur-generaal van Maanen conclusie nemen in de zaak van den burgemeester van Amsterdam, tegen den Staat der Nederlanden, betreffende de overschrijving op naam der armen van de stad Amsterdam van het fonds van het bierdragersgilde aldaar. Alvorens daartoe over te gaan, zeide de procureur-generaal hoofdzakelijk het volgende:

„Geroepen om heden het woord te voeren in het regtsgeding, dat veertien dagen geleden hier is bepleit, wordt in mij verlevendigd de gedachte, die in den laatsten tijd zeker bij u even als bij mij schier alle andere gedachten heeft verdrongen. De welsprekende mond, die toen de belangen van den Staat heeft verdedigd, is voor altijd gesloten.

Niemand meer dan ik is overtuigd dat deze regtzaal noch de plaats, noch de gelegenheid is, geschikt om eene lofrede op den ontslapene te houden, maar toch weet ik ook, dat ik ulieder gevoel zou kwetsen, als ik mij geweld aan deed om heden mijne taak te aanvaarden, zonder met een enkel woord te herdenken het groot en onherstelbaar verlies, dat de regtswetenschap en deze balie geleden hebben door het afsterven van den man, wiens stoffelijk overschot zoo straks aan de aarde werd toevertrouwd.

Elders mag men spreken van de uitstekende diensten, die Faber heeft bewezen in Staatsaangelegenheden, in vele maatschappelijke betrekkingen, waarin hij zich heeft doen kennen als waar vaderlander, als verstandige raadgever, — hier alleen mag men over hem spreken als pleitbezorger, maar ook hier deins ik bijna terug voor de taak om hem te schetsen, zoo als hij in onze verbeelding bestond en zeker nog lang zal blijven bestaan.

In de wetenschap van het regt en de kennis der wet door en door ervaren, paarde hij daaraan eene niet gewone kennis van vele andere takken van wetenschap. Niemand onzer toch zal vergeten, hoe Faber, overladen met bezigheden van velerlei aard, nooit hier het woord voerde zonder dat zijne doorwrochte rede de onmiskenbare blijken droeg dat hij de stukken van het proces naauwkeurig had gelezen en de regtsvragen, daaruit voortvloeiende, naauwkeurig had overwogen.

Hij paarde daaraan ook eene hooge mate van eenvoudigheid. Wie praalde minder met boekenkennis, en wie had, zoo als hij, de gaaf om de zaken te ontdoen van alle noodelooze inmenging en nevenquaestien? De punten in geschil, van welker beslissing de uitspraak afhankelijk was, werden door hem beknopt en duidelijk voorgesteld, waardoor hij in groote mate de taak van den regter gemakkelijk maakte.

Meester van de taal, stond hem altijd het regte woord ten dienste, en wist hij door stijl en voordragt steeds de aandacht te boeijen.

Niet zelden hebt gij met mij bewonderd, hoe de uitstekende pleiter de gronden der wederpartij wist te ontzenuwen, of waar dit minder gemakkelijk scheen, die gronden als minder tot de zaak afdoende wist voor te stellen, en niet minder hebt gij daarbij met mij bewonderd die onverstoorbare kalmte, die waardigheid, waarmede hij de warme aanvallen zijner ambtsbroeders beantwoordde, en de hooge mate van bescheidenheid die hem, als oudste advocaat, als deken der orde, zoo bij uitnemendheid kenmerkte.

In dien welsprekenden grijsaard, die tot in hoogen ouderdom met onverzwakte geestvermogens zijnen wel verdienden roem wist te handhaven, verliest de balie een harer grootste sieraden en de regterlijke collegien iemand, die hen menigmalen uitnemend wist in te lichten waar het gold de beslissing van ingewikkelde geschillen. Dat gemis zal ook gevoeld worden in den kring zijner bekenden, en in hooge mate bij hen, die door banden van bloedverwantschap en vriendschap met hem verbonden waren, of in hem als verstandig raadsman een trouw vriend vonden.

Wij, edel hoog achtbare heeren, mogten die uitstekende hoedanigheden, die hem zoozeer kenmerkten, nog voor weinige dagen bewonderen bij het bepleiten der zaak, waarmede bij zijn ambtelijke loopbaan besloot en waarbij ik thans ambtshalve u lieder aandacht bepaal."

De Procureur-Generaal heeft hierop in het belangrijk geding tusschen den heer burgemeester van Amsterdam en den Staat geconcludeerd tot afwijzing van den ingestelden eisch. Het eigenlijk geschil tusschen het gemeentebestuur der hoofdstad en het Ministerie van financien (ontstaan toen de heer van Bosse aan het hoofd van dat departement stond) bestaat hierin, of de fondsen der voormalige gildefondsen aan den Staat zijn vervallen, dan wel, krachtens zekere wet van 1808, moeten worden besteed ten behoeve der plaatselijke armen. De procureur-generaal heeft breedvoerig betoogd, dat de bedoelde wet, *voor zoo ver betreft hare beschikking over de gilde-fondsen ten behoeve der plaatselijke armen*, voortdurend in volle kracht is gebleven, en dat de Staat dus ten onregte die fondsen als *bona vacantia* wil hebben beschouwd, welke aan de schatkist zijn vervallen. De reden, waarom echter tot afwijzing der vordering werd geconcludeerd, was, dat, naar het gevoelen van den procureur-generaal, die fondsen, krachtens zeker Koninklijk besluit van 1820, voortdurend onder een afzonderlijk beheer moeten verblijven, zoodat het gemeentebestuur van Amsterdam ten onregte vordert de overschrijving der bestaande inschrijving in het grootboek afkomstig van het oude bierdragersgilde aldaar, ten name der burgerlijke armen van dezelfde gemeente. In deze, om der gevolgen wille hoogst belangrijke zaak, zal de Hooge Raad uitspraak doen op 20 november e. k.

Hierna is behandeld de bekende testament-quaestie uit Noord-Holland. Alvorens voor de eischers in cassatie de gronden te ontwikkelen, heeft mr. D. Léon mede een warm woord van hulde gewijd aan de nagedachtenis van den heer Faber van Riemsdijk. De heer Léon zeide hoofdzakelijk:

„De geachte procureur-generaal bij dezen Raad heeft zoo even eene regtmatige hulde gebragt aan de nagedachtenis van den waardigen deken der orde van advocaten, wiens stoffelijk overschot heden morgen in den schoot der aarde is nedergelegd. Als lid der balie, na het overlijden van den even waardigen als kundigen ontslapen hoog geëerden en geachten ambtgenoot voor het eerst voor u het woord zullende voeren, vrees ik niet, te worden verloochend indien ik als tolk der orde optredende, ook namens haar van deze plaats verklaar, dat zij zich geheel en volkomen met het zoo wel gezegde van den heer procureur-generaal vereenigt. De nagedachtenis van den even kundigen als scherpzinnigen Faber van Riemsdijk, wiens doorwrochte, bondige en logische redeneertrant zoo dikwerf uwe arresten heeft voorbereid en daarvoor de bouwstoffen heeft geleverd, en wiens uitstekende talenten gepaard gingen met bescheidenheid, heuschheid en welwillendheid jegens ook jeugdige ambtgenooten, zal niet alleen bij de magistratuur, maar ook bij de balie van 's Gravenhage, gedurende geruimen tijd in gezegend aandenken blijven. Zijn voorbeeld vinde steeds navolging, opdat de tradities der orde van advokaten dezer stad ongeschonden aan het nageslacht worden overgeleverd. — Zijne assche ruste steeds in vrede!"

De heer Leon heeft hierop tegen het arrest van het Hof in Noord-Holland (waarbij de vordering tot nietigverklaring van het testament is ontzegd) het volgend middel aangevoerd: schending en verkeerde toepassing van de artikelen 986 en 1000 van het burgerlijk wetboek, doordien het Hof niet heeft uitgesproken de bij laatstgemeld wetsartikel bedreigde nietigheid van een testament wegens niet uitdrukkelijke vermelding eener bij eerstgemeld artikel voorgeschreven formaliteit; dit alleen nalatende op grond van het bij inductie opgemaakt besluit, dat die niet uitdrukkelijk vermelde formaliteit echter was vervuld.

Dit middel werd bestreden door mr. W. Wintgens. De pleidooijen in deze zaak gehouden waren breedvoerig en zeer belangrijk, ook uit het oogpunt van het gewigtig beginsel hetwelk hier hier gold. De advocaat-generaal Gregory zal in deze zaak nader conclusie nemen.

— Heden heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, onder het voorzitterschap van den heer mr. J. A. Philipse, uitspraak gedaan in zake Velleman te Zierikzee. Het Hof heeft hem niet schuldig verklaard aan het afleggen van een valsch getuigenis in eene strafzaak, hem daarvan vrijgesproken en zijne onmiddellijke in vrijheidstelling bevolen; de kosten te dragen door den Staat.

Kerk- en Schoolnieuws.

Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente te Katwijk aan Zee ds. A. W. L. Talma, thans te Angeren; — te Veenendaal ds. H. W. A. Verhoeff, pred. te Oud-Beijerland; — te Garderen (cl. Harderwijk) ds. A. F. Simons, pred. te Bleskensgraaf en Hofwegen; — te Oosterwolde (cl. Harderwijk) ds. N. Warmolts, pred. te Gerkesklooster; — te Zegveld (cl. Utrecht) ds. J. A. ten Bokkel Huinink, pred. te Oud-Alblas; — te Abcoude (Utrecht) ds. P. A. T. Nahuys, pred. te Ter Aa; — te Gaast en Ferwoude (Friesland) ds. H. Bax, pred. aan de Vuursche.

Bedankt voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Hazerswoude door ds. J. A. P. Ris Lambers, pred. te Maasluis; — naar Poortvliet (cl. Zierikzee) door ds. A. P. A. du Cloux, pred. te 's Greveldsin Kapelle; — naar de Remonstrantsche gemeente te

EXPOSITION PUBLIQUE
D'IMMENSES ASSORTIMENTS
DE
VÊTEMENTS CONFECTIONNÉS
POUR HOMMES
DANS LES VASTES GALERIES
AU PROPHÈTE.
BRUXELLES, 1, RUE NEUVE, COIN DE LA PLACE DE LA MONNAIE, BROUCKÈRE.

Pendant la durée de l'EXPOSITION, rien ne sera vendu. — Celle-ci sera de trois jours. Le public est invité à visiter les immenses magasins pour juger de l'extrême bon marché et de la beauté des articles.

Ces Galeries d'habillements confectionnés sont établies pour pouvoir vendre sur une très-grande échelle en général, tous les genres et sans distinction, l'article *Vêtements pour hommes*. Ce vaste emplacement permet d'y réunir tout ce que la France et l'Angleterre ont créé de Nouveautés pour la Saison, et en même temps d'y attacher les hommes célèbres pour la coupe dans ces deux pays. L'immense assortiment acheté en fabrique dans des proportions énormes et au comptant, grâce aux grands capitaux dont la firme dispose, rend cet établissement unique en son genre, comme unissant *l'élégance au bon marché* et la *solidité des étoffes* à celle de la *confection*. Les vêtements sont exécutés par les ouvriers les plus habiles, tous passés maîtres en leur état, ce qui contribue à doter les Vêtements confectionnés du PROPHÈTE d'un *cachet* et d'un *fini* inimitables.

Cette exposition, qui précédera la vente de trois jours, est faite dans le but d'éclairer le public et de le mettre à même de juger et de se convaincre de la réalité du *bon marché*, de la *belle qualité* des *étoffes* et du *bon goût* qui a présidé à la confection. Aussi, pour qu'on soit certain que tout objet est coté à un *prix au-dessous du cours réel*, de cela on se rendra facilement compte: la maison achetant aux lieux de production et au comptant et n'ayant besoin d'aucun intermédiaire, étant en relations directes avec les chefs de toutes manufactures importantes, peut donc fournir la Nouveauté à des *prix sans concurrence possible*.

LA MAISON EST EN POSSESSION D'ARTICLES FABRIQUÉS EXCLUSIVEMENT POUR ELLE.
EXPOSITION PUBLIQUE, sans vente, Samedi, Dimanche et Lundi, 17, 18 et 19 octobre prochain de 9 heures du matin à 9 heures du soir.

OUVERTURE DE LA VENTE LE 20 OCTOBRE.
La visite des magasins restera libre.

VENTE STRICTEMENT AU COMPTANT. — PRIX FIXE INVARIABLE MARQUÉ EN CHIFFRES CONNUS.
CONFECTIONS SUR MESURE AU MÊME PRIX ET EN QUELQUES HEURES.
EXPÉDITIONS EN PROVINCE CONTRE REMBOURSEMENT. — ENVOI D'ÉCHANTILLONS FRANCO. — VENTE EN GROS ET POUR EXPORTATION.
Établissement prochain de vastes succursales à Bruxelles, Anvers, Gand, Liége, Bruges, Mons et dans les principales villes de la Belgique.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN
ROTTERDAM en BERGEN,
via HULL.

Het Stoomschip **AMICITIA**, Kapit. B. R. Koekkoek, zal van hier naar **BERGEN** (*via Hull*) vertrekken DINGSDAG 13 dezer, des morgens vroeg.
Adres bij de Agenten *D. BURGER & ZOON.*

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM — LONDEN.
BATAVIER, Kapit. *W. Smith.*
Van ROTTERDAM naar LONDEN,
OCTOBER 1863.
DINGSDAG 13, 's morgens ten 11 ure.
„ 20, 's namiddags „ 2 „
„ 27, 's morgens „ 11 „
Van LONDEN naar ROTTERDAM,
Iederen ZONDAG, des morgens ten 11 ure, van de Dublinwerf.

Schroefschoener FIJENOORD,
Kapit. *M. van 't Hoff.*
Van ROTTERDAM naar LONDEN,
OCTOBER 1863.
ZONDAG 11, 's morgens ten 8 ure.
„ 18, „ „ 7 „
„ 25, „ „ 8 „
Van LONDEN naar ROTTERDAM,
DONDERDAG 15, 's morgens ten 7 ure.
„ 22, „ „ 8 „
„ 29, „ „ 7 „

De dienst van beide Stoomschepen staat in verbinding met de naar en van **Manheim** en tusschen gelegene Plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.

☞ Nadere informatien zijn te bekomen bij de **Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij** en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & Co., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der **Nederlandsche Stoomboot-Reederij.**

STOOMVAART-VEREENIGING DE MAAS.
NAAR
PLYMOUTH, BRISTOL en CARDIFF,
vertrekt *Woensdag 14 October:*
Het Stoomschip **PIONEER**, Kapit. *J. M. Brewer.*
Adres BOUTMY & Co. — JOHs. OOMS Ez. & Co.

TABAK.

Op den 5 November 1863, des voormiddags ten 11 ure, zullen te Rotterdam, in de Stads Herberg bij den Heer H. Leygraaff, aan het Nieuwe Werk ten overstaan van een daartoe bevoegd Beambte, publiek geveild worden:

1288	Pakken **Java TABAK**, Hoofdmerk	TANL
1122	„ „ „ „	MGB,
1751	„ „ „ „	BJoh.
1631	„ „ „ „	GG,
981	„ „ „ „	LS,
638	„ „ „ „	LC,
399	„ „ „ „	BD / HR
373	„ „ „ „	MK,
301	„ „ „ „	TM / N
23	„ „ „ „	G.

Aangevoerd per de schepen *Rotterdam*, *Grootmeester Nationaal* en *Dageraad*.
Nadere onderrigting bij de MAKELAARS in TABAK aldaar.

TABAK.

Onmiddellijk na afloop der Veiling van **1288** Pakken **Java Tabak**, Hoofdmerk TANL e.z., op 5 November 1863, zullen in hetzelfde Locaal te Rotterdam nog Geveild worden, ten overstaan van een daartoe bevoegd Beambte:

765 pakken Java TABAK,
aangebragt per de Schepen „Eva Johanna" en „St. Jan", bestaande uit:

436	Pakken, Hoofdmerk	CHDB Kedirie,
117	„ „	CHDB Podjo,
125	„ „	CHDB Malang,
54	„ „	CHDB P,
33	„ „	DJ P.

Nadere onderrigting bij de Makelaars in Tabak.

De VEILING van
het Fregatschip ***MINISTER PAHUD*** is
uitgesteld tot 27 October 1863.

PUBLIEKE VEILING
te ROTTERDAM.

[illegible] 12 October 1863, des voormiddags [illegible] in het Logement de Zon, aan [illegible], op [illegible] van de Arrondissements-[illegible]

1a. 170 [illegible] Roode Amerikaansche
WINTER TARWE,
per 2400 Ned. [illegible]
Liggende in Lichters.

Van New-York aangebragt per het Schip *Rudolph*, Kapt. *Callies*.
Nadere informatie te bekomen ten Kantore van SCHADEE & Co.

VERKOOP GRIENDHOUT.

A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te [illegible], zal op Vrijdag den 16 October 1863, des voormiddags ten 10 ure, in het Logement den **Ouden Hoorn**, te [illegible], [illegible] op dag tot 1 Augustus 1864, Verkoopen:

12 Wanders [illegible]
driejarig Griendhout,
staande [illegible] Oud- en Nieuw-Engeland, onder de gemeente Hoogvliet, in 7 Koopen.
[illegible]
Nadere onderrigt te bekomen bij [illegible] D. K. HANNICK te Oud-Beijerland, [illegible] gemelde Notaris.

SCHOUWBURG.
ZATURDAG 10 OCTOBER 1863:
Die Zauberflöte, grosse Oper von Mozart.
Wederoptreding van den Heer DALLE ASTE.
Papageno: Heer SIMON als Gast.
Aanvang ten 7½ ure.

DINGSDAG 13 OCTOBER 1863:
DE VREK, Blijspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch van Molière, door van Ess [illegible] Holtrop. Gevolgd door: **De Zeekapitein,** of *de Twee Weezen*, Blijspel met Zang in 1 Bedrijf, naar het Fransch, vertaald door Neret Koenig.
Aanvang ten 7 ure.

THÉÂTRE FRANÇAIS.
LES BOUFFES ROTTERDAMMOIS.
HEDEN ZATURDAG 10 OCTOBER:
Tweede Debut van Fl. [illegible],
Drei und dreissig minuten in Grünenberg, [illegible] Acte. Nieuwe Fransche en Duitsche Operettes, Chansonnettes, Duo's etc. etc.
Entree vrij. Aanvang 8 ure *precies*.
Wm. KOSTER, *Directeur*.

VERTREK der SPOORTREINEN.
Hollandsche Spoorweg.
Van Rott. naar Amst.: 7.16, 9.10, 10.30, 1.45, 3.25, 7.45
„ „ [illegible] 's Hage: 5.45 's morg., [illegible] 's avonds
„ „ [illegible] de werkdagen 12 's middags
„ Amst. naar R.: 7.10, 9.10, 11.40, 2.40, 4.30, 7.40
„ 's Hage „ „ 7.55, 9.10, 10.42, 1.50, 4.15, 6.43, 8, 9.43
[illegible] 7.30, 8.45, 10.40

Rijn-Spoorweg.
Rotterd. [illegible] 12.25, 3.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst. [illegible] (werkd.), 7.35, 9.10.
[illegible] Utrecht [illegible] (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott. [illegible] (werkd.), 7.50.
Gouda n. Rott. 7 [illegible] 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40.
Aank. te Rott. 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.20.

Centraal-Spoorweg.
Van Utrecht .... 8.55, 1.15, 6.5.
Aank. [illegible] .... 11.48, 4.26, 8.53.
Van Zwolle .... 7.35, 9.30, 4.23.
Aankomst Utrecht ..... 10.25, 12.15, 7.6.

Staatsspoorwegen.
Van Tilburg naar Breda 8.30, 11.4[illegible], 4.30.
Breda naar Tilburg 10.[illegible], 3.[illegible], 8.15.

Gedrukt en uitgegeven bij [illegible] te Rotterdam.

Boskoop door ds. H. W. Quint van der Sloot, pred. te Oude Wetering.

Te Giethoorn (Overijssel) is uit de aldaar gepredikt hebbende kandidaten tot de heilige dienst een drietal geformeerd, bestaande uit de heeren van Iterson, Reitsma en van der Loeff, welke uitgenoodigd zijn hunne gaven nogmaals voor de gemeente te laten hooren.

Het provinciaal kerkbestuur van Overijssel heeft in zijne vergadering van 8 october tot de predikdienst in de Hervormde kerk toegelaten de heeren J. C. Montijn en N. van Klaveren.

Ongelukken, Misdrijven enz.

Zondag jl. had op den Schinkel, nabij Koenemolen, een droevig ongeval plaats. Vier personen vertrokken in den vroegen morgen van dien dag van Amsterdam naar die plaats om te visschen. Ten een ure des namiddags vervoegde zich nog een persoon bij hen in het schuitje, om mede naar Amsterdam terug te varen. Digt bij den Koenemolen echter werd het schuitje overzeild, en allen die zich daarin bevonden geraakten te water. Twee personen zijn daarbij jammerlijk verdronken. Eerst na vele pogingen is men er in geslaagd de lijken op te visschen. De overigen zijn gered, maar hun toestand is niet gunstig.

Ll. woensdag nacht zijn zekere G. R. en zijn zoon D., werklieden onder de gemeente Axel, door den brigadier der maréchaussée aldaar gearresteerd en in het huis van bewaring overgebragt. Naar men verneemt, zijn deze personen verdacht van zich te hebben schuldig gemaakt eene vrouw van 74 jaren (schoonmoeder van eerstgenoemde), door vergiftiging en het toebrengen van slagen, van het leven te hebben beroofd.

PROGRAMMA
der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen,
VOOR HET JAAR 1863.

De HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN FRAAIJE KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN hield op den 18den September 1863 te Dordrecht hare *Jaarlijksche Algemeene Vergadering*, onder voorzitting van den Heer *J. P. Bredius*, die de bijeenkomst opende met eene rede ten onderwerp hebbende: „het Materialisme."

De Algemeene Secretaris deed verslag van de voornaamste handelingen en voorvallen, sedert de laatste Algemeene Vergadering, op den 19den September 1862 te 's Gravenhage gehouden, en van den tegenwoordigen staat der Maatschappij.

Volgens zijne mededeeling was op de in 1863 uitgeschreven prijsvraag:

Uit het vak der Wijsbegeerte:

„Een beschouwing van Kinker als wijsgeer,"

een antwoord ingekomen, geteekend met de spreuk: „Excelsior." Dit antwoord is in de vergadering der Bestuurders, naar aanleiding der adviezen van de beoordeelaars in wier handen het gesteld was, de bekrooning met de gouden medaille der Maatschappij waardig gekeurd. Bij de opening van het naambriefje in de Algemeene Vergadering bleek de schrijver te zijn jhr. *Henri van der Wijck*, te Leyden, (thans hoogleeraar in de wijsbegeerte en letteren aan de Hoogeschool te Groningen.)

Nog deelde de Algemeene Secretaris mede dat op de beide andere, in 1861 uitgeschreven prijsvragen, namelijk:

Als proeve van Proza:

„Het Koningrijk Holland onder Lodewijk Napoleon,"

en

Uit het vak der Schoone Kunsten:

„Een beoordeelende geschiedenis van den Nederlandschen Roman sedert het begin der XVIIde Eeuw,"

geen antwoorden waren ingekomen. De Vergadering heeft besloten die prijsvragen in te trekken.

In herinnering werd gebragt dat vóór 1.° Januarij 1864 de antwoorden moeten zijn ingezonden op de in 1862 uitgeschreven prijsvraag:

Uit het vak der Schoone Kunsten:

„Hebben de kunsten regt op den steun der Regering? Hebben zij daaraan behoefte?"

Als nieuwe prijsvraag, om te beantwoorden voor 1.° Januarij 1865, is uitgeschreven:

Uit het vak der Geschiedenis:

„Welken invloed heeft de omwenteling van 1813 op den staatkundigen en maatschappelijken toestand van Nederland gehad?"

De Maatschappij looft hare gouden medaille, ter waarde van *drie honderd gulden*, uit voor het voldoende en best gekeurde antwoord; en, ingeval van bekrooning, een zilveren medaille van gelijke grootte en stempel, voor het daaraan meest nabijkomende.

Alle stukken, welke naar den prijs dingen, moeten leesbaar en naauwkeurig, doch met een andere hand dan die des opstellers geschreven zijn, zoowel wat den tekst en de aanteekeningen, als wat de verbeteringen en veranderingen aangaat. — De stukken moeten met een zinspreuk en niet met den naam des schrijvers onderteekend zijn; maar in een bijgevoegd *verzegeld* briefje, hetwelk dezelfde zinspreuk tot opschrift heeft, behooren de voor- en toenamen en de woonplaats des schrijvers vermeld te worden.

De naambriefjes behoorende bij de stukken, die der bekrooning niet waardig geoordeeld zijn, worden in tegenwoordigheid der Leden, op de Algemeene Vergadering, ongeopend verbrand.

De schrijvers, die naar den prijs dingen en zich vóór de uitwijzing op eenigerlei wijze als zoodanig bij beoordeelaren hebben doen kennen, zijn van den prijs, al hadden zij dien werkelijk verdiend, verstoken.

De schrijvers behouden den eigendom van de bekroonde antwoorden, onder voorwaarde dat zij die stukken niet door den druk gemeen maken vóór de uitgave door de Maatschappij. — Is deze binnen het jaar na de bekrooning niet geschied, dan verkrijgt de auteur onvoorwaardelijk regt tot de uitgave.

De antwoorden kunnen ook in het Latijn, Engelsch, Fransch of Hoogduitsch (dit laatste evenwel met Italiaansche letters) geschreven zijn, indien de aard van het onderwerp daartegen geen bezwaar oplevert, en moeten *vrachtvrij*, vóór den boven bepaalden tijd, ingezonden worden aan den Algemeenen Secretaris der Maatschappij.

Tot Algemeen Voorzitter der Maatschappij voor het volgend jaar is gekozen de heer *A. Beeloo*, en tot Algemeen Secretaris de heer mr. *J. E. Banck*, beiden te Amsterdam, aan welken laatstgenoemde, gedurende het ingetreden maatschappelijk jaar, alle stukken, brieven en bescheiden behooren te worden toegezonden.

Dordrecht
September 1863.

Op last der Maatschappij,
M. A. PERK,
Algemeen Secretaris.

Burgerlijke Stand.
ROTTERDAM 9 October.

OVERLEDEN: A. W. Breedveld, d., 2 j. — H. Westerwoudt, wedr. van C. van Buuren, 77 j. — D. Munnikhof, vrouw van H. Vlasblom, 57 j. — A. C. van de Noort, d., 6 m. — A. Stout, z., 5 m. — J. H. Coenraad, vrouw van J. de Mutzer, 39 j. — A. J. J. Robitsch, z., 1 j. — J. van Dam, z., 2 m.

BEVALLEN: C. J. van Hulsteyn, geb. van Ophemert, d. — W. Verlooy, geb. de Gruil, d. — T. Brand, geb. Duurkoop, d. — H. Klein Wiegmann, geb. Wolders, z. — W. H. van Belle, geb. van Woerden, d. — P. Pijpers, geb. Mulder, z.

NB. In de Courant van Donderdag ll. staat als Gehuwd: W. Bouwmeester, wedr., en M. Hazebroek, jd., moet zijn: W. Bouwmeester, wedr., en M. Hazebroek, wed. C. Spierenburg.

Beursberigten.
Rotterdam 9 October.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	63¾		
„	dito dito	4	„	100		
„	Handel-Maats.	4	„	100⅛		
„	Intern. Bank.			97		
„	Cent. Spw.-Maat.		f	128½		
Portugal	Oblig. 1856/62.	3	„	47½	47 9/16	47½
Rusland	Obl. St. 1855.	5	„	90⅝		
„	Obl. Amst.	4½	„	91⅛		
„	Spw.-Aand.		„	198¾		
Oostenr.	Obl. in Metall.	5	„	63⅝		
„	d.° Nationale.	5	„	68⅝		
„	Bank-Actien		f	830		
Venez.	Obl.	1	„	12⅝		
Grenada	Afgest.	1½	„	9 5/16		
Mexico	Obl.	3	„	40⅛	41 11/16	40⅛
„	Cert. Coup.		f	12		
Equador	Landwarr.			7⅞	8⅛	7⅞
Griekenl.	Obl.	5	„	32½		
Turkije	Binnenl.	6	„	48⅝	49½	48⅝
Vereen. St.	losb. 1882.	6	„	71⅜	71¾	71⅜
Ohio	Atlantic	7	„	65½	66	65½

De beurs verkeerde heden voor speculatieve fondsen in zeer ongunstige stemming en toonen vooral Mexikanen, Grieken en Turken eene belangrijke vermindering van koers aan, ten gevolge van aanzienlijk lager afkomende merken van Londen voor genoemde waarden. Op overige soorten oefende het weinig invloed uit.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Port. 1856/62, 3 pc., 47½. Russ. Spw.-Aand., f 198⅞. Oostenr., Oude Met., 5 pc., 63⅜; dito Nat., 5 pc., 68½. Equad., Landw., 7⅞. Turken, 6 pc., 48⅞, 49 1/16, 49 1/16. Grieken, 5 pc., 32½. Vereen. Staten, losb. 1882, 6 pc., 71⅞.

Amsterdam 9 October.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	63 11/16	63 13/16	63 11/16
„	dito dito	3	„	76 13/16	76⅞	
„	dito dito	4	„	99 15/16	100	
„	O.-I. Leening	4	„			
„	Amort. Synd.	3½	„	93¾		
„	Hand. Maats.		„	140¾	141	140¾
„	Holl. Spw.		„			
„	Rijn Spw.	4½	„			
België	Cert. Rothsch.	2½	„			
Spanje	Buitenlands.	2½	„	48⅝	48 11/16	
„	dito	3	„			
„	Binnenlands.	3	„	51¾	51 13/16	
„	Amort. Schuld					
„	Bew. v. Coup.					
Portugal	Obligatien	3	pCt.	47 15/16	48	
„	dito 1856/62.	3	„	47 9/16	47 11/16	
„	dito 1863.	3	„			
Rusland	Ob. *Hope en C.*	5	„	102¼		
„	dito 1828/29.	5	„	100¾		
„	Cert. 1831/33	5	„			
„	d.° 1840.	4	„			
„	2/3/4e Leen.	4	„	75⅝		
„	Cert. 5e Serie.	5	„			
„	d.° 1855, 6e S.	5	„	89⅞	90⅛	90
„	d.° te Lond.	3	„	57¼		
„	N. Leen. 1862	5	„	89 11/16	89¾	89¾
„	Inschr. v. Ass.	6	„			
„	Cert. v. dito.	6	„			
„	Spw.-Actien.	5	„	198½	199	
Polen	Aand. 1835.		„	159		
„	Oblig.	4	„	73¼		
Pruissen	Oblig. 1859.	5	„			
„	Aand. 1854.	3½	„			
Oostenr.	Ob. *Goll en C.*	5	„			
„	d.° dito	4	„			
„	d.° Met. Oude	5	„	63¼	63⅝	63 9/16
„	d.° Metalliek.	2½	„	32½		
„	d.° N. te Ams.	5	„	85⅜		
„	d.° Nat. Met.	5	„	68⅛	68 13/16	68 11/16
„	W. Ad. £ 250	4	„	254		
Brazilië	1824 £ 100.	5	„	99⅛		
Equador	Oblig. 1855.	1	„	15½		
Venez.	Obligatien	2	„	24¾	25	24⅞
„	Uitgestelde	1	„	12¾	12⅞	12 13/16
Grenada	Obligatien	2	„			
„	Gest. Uitgest.		„	9⅜	9½	
Mexico	Obligatien	3	„	40⅜	41⅛	41⅛
Illinois		7	„	80¾	81	81

Nation. Hypoth.-Bank, 4 pc., 99½; Rott. Bank, 98; Ind. Bank, 100; Ind. Spoorw., 4½ pc., 101; Centraalm., Obl., 128¼. Rusland, Cert. te Londen, 4½ pc., 89; dito bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 91⅛, ¼; Hypoth., 4½ pc., 74 9/16. Oostenr., Weener Bank-Act., 3 pc., 830, 838, 838; dito Aand. 1860, 5 pc., 530, 531; Fr. Oost. Spw.-Oblig. bij Hope, f 124½; Oostenr. Loten 1858, 142. Italië, Cert. en Inschr., 5 pc., 67⅜, ½; Zuid Spoorw.-Aand., 5 pc., 110¼. Denem., Obl. te Londen, 3 pc., 85½. Brazilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 88¾, 89. Venez., Leen. 1862, 6 pc., 58¼; dito uit Conversie, 6 pc., 55½. Grenada, Gest. Werkel., 15 7/16, ½; dito Hectaren, 94, 94½. Mexico, Bewijz. Coup., f 13, ¼. Illinois, Spw.-Aand., 79¾, 80, 79⅞. Galvest., Spoorw.-Oblig., 8 pc., 82; dito Stellen, 8 pc., 90. Louisiana, 5 pc., 83¾. Vereen. Staten, 5 pc., 69⅜, ¾, ¾; dito 6 pc., 75¾, 76¼, 76; dito losb. 1882, 6 pc., 71½, 72⅝, 72½; dito Geconf., 8 pc., 33, ½, ¼; Oblig. Atlantic (sectie Ohio), 7 pc., 65¾, 66. Turkije, Obl. 6 pc., 49¼, ¾, ⅝; dito Cert. te Amst., 6 pc., 142; Ruths Varna Spoorw., f 20. Griekenl., Obl., 5 pc., 32½, 33, 33; dito Coup., 4⅝, 1 3/16.

Beleening 4. Prolongatie 4, Disconto 3 pc.

Binnenl. fondsen waren zeer kalm. Van buitenl. namen hoofdzakelijk de speculatiesoorten eene eerste plaats in, daar zij onder den invloed der lagere Engelsche koersen vrij belangrijk gedaald zijn. Turken openden ongeveer 1 pc. lager, doch herstelden zich ongeveer ⅝ pc. Grieken daalden ongeveer 3 pc.; daar er in dit fonds echter zeer weinig omgaat, blijft de stemming daarin zeer flaauw. Mexik. waren aanvankelijk mede tot verlaagde prijzen aangeboden, maar eenige inkoopen voor het buitenland deden de prijzen eenigzins herstellen, evenwel sluiten zij nog aanmerkelijk lager dan gisteren. Oostenr., Russ. en Portug. hebben zich betrekkelijk goed gesouteneerd ofschoon Oostenr. laatbeurs weder meer aangeboden blijven.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenr., Metall., 5 pc., 63½ a 9/16; dito Nation., 5 pc., 68 11/16. Mexico 3 pc. 41⅛. Turken, 6 pc., 49⅝. Bl. Grieken, 5 pc., 32⅝.

Londen 8 October.

3 pc. Cons. cont.	93	a	93⅛	3 pc. Rusland.	58	-	59
5 pc. Brazilië	102 z. coup.			5 pc. Sardinië	89	-	90
d. 4½ pc. 1860.	93½	-	94½	3 pc. Spanje	54½	-	55
6 pc. Buen.-Ayr.	92	-	94	2 pc. idem	48½	-	49
idem Deferred.	39	-	41	idem Passive	35½	-	35¾
Equador	15¾	-	16¼	id. Com.-B.	13⅞	-	14⅛
5 pc. Grieken	37½	-	38	6 pc. Turkije	95	-	96
d. Coupons	17½	-	18	6 pc. idem 1858.	69½	-	70
2 pc. N. Gren.	31½	-	32	6 pc. idem 1862.	70½	-	71
id. Afgestemp.	14¾	-	15¼	4 pc. idem geg.	101	-	103
d. Uitgestelde.	8¾	-	9¼	2 pc. Venez.	23¼	-	23¾
Land-Warrants.	—	-	—	1 pc. Deferr.	12	-	13
3 pc. Mexico	43⅜	-	43⅝	5 pc. Italië 1861	72¼	-	72¾
4½ pc. Peru.	87½	-	88½	2½ pc. Holland.	64½	-	65
3 pc. idem	—	-	—	4 pc. idem	101½	-	102½
3 pc. Port. 1853	48¾	-	49¼	Wissel Amst. krt.	11.17	a	17½
5 pc. Rusland	93½	-	94½	idem 3 m.	11.19¼	a	19¾
4½ pc. idem	89	-	90	idem Rott. 3 m.	11.19¼	a	19¾

Engelsche fondsen als voren en buitenl. in gedrukte stemming.

Parijs 8 October.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.60, 67.70; dito op ultimo 67.60, 67.80; dito 4½ pc. a cont. 95.60; dito op ultimo —; Fr. Bank-Actien —; Crediet Mobilier 1160, 1183.75; Noorder Spw. 985, 987.50; Fr. Oostenr. Spoorw. 406.25, 407.50. Russ. Spoorw. 421.25. Italië 5 pc. 72.80. Spanje 2 pc. 48½; dito Binnenl. 3 pc. —; dito Buitenl. 3 pc. 53¾; dito Nieuwe 53; dito Passive —.

De stemming was iets williger.

OFFICIELE WISSELKOERSEN.
ROTTERDAM 9 October.

		per		
Londen	disc. 4 %	£ 1	op 3/m.	f 11.70
			„ 2/m.	„ 11.74
			„ kort	„ 11.87½
Parijs	„ 5 %	fr. 100	„ 3/m	„ 46.35
			„ 2/m	„ 46.50
			„ kort	„ 46.85
Antwerpen	„ 4 %	fr. 100	„ 3/m	„ 46.20
			„ kort.	„ 46.60
Hamburg	„ 3½ %	M. B. 40	„ 3/m.	„ 34.95
			„ 2/m.	„ 35.05
			„ kort.	„ 35.30
Bremen	„ 6 %	Ls. d'or Th. 100.	„ 3/m.	„ 190.—
Berlijn	„ 4 %	Th. 100	„ 3/m.	„ 173.50
			„ kort.	„ 175.25
St. Petersb.	„ 6 %	Rs. 100	„ 3/m.	„ 179.—
Frankf. a/M.	„ 3½ %	z. w. fl. 100	„ 3/m.	„ 99.05
			„ kort.	„ 99.90
Augsburg	„ 3 %	z. w. fl. 100	„ 3/m.	„ 98.75
Weenen	„ 5 %	o. w. fl. 100	„ 3/m.	„ 103.50
Triest	„ 5 %	o. w. fl. 100	„ 3/m.	„ 103.25
Venetië	„ 5 %	o. w. zilver fl. 100	„ 3/m.	„ 112
Livorno	„ 5 %	Ls. 100	„ 2/m.	„ 46.15
Genua	„ 5 %	Ls. 100	„ 2/m.	„ 46.15
Napels	„ 5 %	Ls. 100	„ 2/m.	„ 46.15
Lissabon	„ 5 %	Crs. 40	„ 3/m.	„ 41

Discompto van Wisselbrieven 3 %, van Promessen 3½ %.

AMSTERDAM 9 October.

2 Maanden.			Zigt.		3 Maanden.			Zigt.	
Londen	11.75	g	11.85	g	Madrid	240	g	—	g
Parijs	55¾	g	56 3/16	g	Cadix	240	g	—	g
Bordeaux.	55½	g	—	g	Sevilië	237	g	—	g
idem ½/m.	55⅞	g	—	g	Bilbao	237	g	—	g
Hamburg.	35 1/16	g	35¼	g	Lissabon.	41½	g	—	g
Genua	46	g	—	g	Porto	41½	g	—	g
Livorno	46	g	—	g	Petersb.	179	g	—	g
Napels	46	g	—	g					
6 Weken.			**Zigt.**		**6 Weken.**			**Zigt.**	
Weenen	102½	g	—	g	Frankfort.	99¼	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g	Rotterd.	⅛			

Weerkundige Waarnemingen op 9 October 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			Celsius.		
Hartlepool	+ 12. 1	Z.	—	+ 13. 3	—	ruw.
Groningen	+ 2. 6	O.t.N.	0	+ 11. 6	—	—
Helder	+ 1. 5	O.Z.O.	4	+ 12. 5	—	—
Yarmouth	—	Z.	—	—	mistig.	—
Vlissingen	— 0. 9	Z.O.t.O.	1	+ 13. 9	—	—
Maastricht	749. 6	W.Z.W.	2	+ 11. 6	—	—
Portsmouth	+ 1. 6	Z.W.	ligte wind.	+ 12. 8	betrokken.	slecht water.
Plymouth	— 3. 0	Z.O.	friss. bries.	+ 12. 8	bewolkt.	ruw.
Havre	+ 2. 0	Z.O.	kleine bries.	+ 12. 0	betrokken.	slecht water.
Parijs	— 0. 8	O.Z.O.	0	+ 10. 5	„	—
Brest	— 4. 7	Z.O.	5	+ 8. 2	bewolkt.	slecht water.

Alzoo grootste verschil in Nederland G 3. 5 V; generaal idem Ha 16. 8 B.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z.Z.W.)
Aangekomen.
9 oct. *Roland*, Wicke, Baltimore

Hellevoet *Aangek.*
9 oct. *Fijenoord* (s), Londen
Luna, Brown, Newcastle
Jacoba, de Heer, d.°
Levant (st.), Gothenburg
Betty, Schmidt, Dantzig
Hendrik Jan Nassau, Bakker, St. Petersburg
Zeelust, Holvast, d.°
Elisabeth, Steffens, d.°
Zeevaart, Engelsman, Skelleftea
Junge Heinrich, Kohfahl, Stolpmunde
Louise, Breckwoldt, d.°
Charlotte, Oestermann, Aalesund
Eintracht, Hook, Pillau
Meeden, Mantjes, Memel
Lion, Cooper, Brouwersh.
Vertrokken.
Rudolph, Callies, Sunderland
Z. M. kotter *Vlinder*, Adriaanse, Vlissingen
(Z. Z. W.)

Brielle (Z. Z. O.) *Aang.*
9 oct. *Cologne* (st.), Londen
Blenheim (st.), Harwich
Seagull (st.), Hull
Killarney (st.), Goole
Diamant, Kinau, Kiel

Vertrokken.
Alice, Pyves, Newcastle
Crocus, Jewitt, d.°
Tamerlane, Baine, Seaham
Zeemeeuw, Swart, avont.

Maassluis (W. Z. W.)
Vertrokken.
9 oct. *Charm*, Shewan, Sunderland

Texel (O.) *Aangekomen*
7 oct. *Eendragt*, Boer, Kiel
8 *Antias*, Freeman, Rouaan
Ida & Albertina, Brons, Nerva
Heldine, Abrahamsen, Riga
Nordstjernen, Christensen, Drammen
Freya, Christensen, d.°
Frederik Hendrik, Hoeksma, Osterrisoer
9 *Fox*, King, Yarmouth
Anna Paulowna (s), Koningsbergen
Johannes, Schulte, Dantz.
Vertrokken.
8 *Morgenster*, Drenth, Triëst
Eltham, Hall, Newcastle
Veracity, Clark, d.°
Jonge Paul (s), Koningsb.
Cito, Muhre, Drammen
Snip, Spekman, avontuur
9 *Cuba Packet*, Rapp, Havana
Sarah Bridget, Owens, Genua
Magnet (st.), Londen
Stadt Frankfurt, Gerth, Dantzig

Vlie *Aangekomen*
7 oct. *Wilhelmina*, Swart, Riga
Phoenix, Owers, Stockh.
Johanna Maria, Larsen, Umea
Johan & Cornelis, Scholtens, Dantzig
Expresse, Jensen, Aarhuus
Manna, Pedersen, Odensee
Familien, Pedersen, d.°
Nyssina, Prak, Fredrikst.
Ida Cornelia, Schenk, Holmstrand
Vertrokken.
8 *Stoomvaart* (st.), Hamb.

Zierikzee *Aangekomen*
7 oct. *de Burger*, Bartelse, Newcastle

Vlissingen *Vertr.*
8 oct. *Hydra*, Behrens, Rio-Janeiro
Nuevo Leon, Gorordo, Havana
Anna Maria, v. d. Kooy, Civita Vecchia
François II, Beven, Genua
Aquila, Jones, Cadix
Courrier, Hansen, d.°
Mathilde Anne, Angaud, Bilbao
Theresia, Wekenborg Jzn., Triëst
Elisabeth Maria, Bok, d.°
Orchidée, Rivet, Malaga

Shanghai *Aangekomen*
12 aug. *Arlequin*, Singer, Nagasaki
13 *Bosphorus*, Kruisinga, d.°
Wilhelmina, v. d. Kerkhoff, Hong Kong
Vertrokken.
7 *Generaal Michiels*, Visser, Java
13 *Japan Packet*, Brandt, Nagasaki

Soerabaija *Aangek.*
20 aug. *de Vrede*, van der Plas, Hong Kong

Probolingo *Aangek.*
12 aug. *Stad Middelburg*, Ouwehand, Soerabaija

Singapore *Aangek.*
21 aug. *Zes Gezusters*, Rutgers, Shields
30 *Admiraal de Winter*, Bunnemeijer, Cardiff
Vertrokken.
28 *Emilie*, Bruynseels, Batavia

Monte-Video *Vertr.*
vóór 29 aug. *Elisabeth & Johanna*, Lackrooy, Falmouth

Maroim *Aangekomen*
30 aug. *Alberdina*, Scherpbier, Desterro

Havana *Aangek.*
14 sept. *Havana Packet*, de Boer, Amsterdam

Tarragona *Aang.*
25 sept. *Maroim*, Kuiper, Marseille

Bordeaux *Aangek.*
7 oct. *Bordeaux* (st.), Rott.

Belfast *Vertrokken*
9 oct. *Alida Elisabeth*, N. N., Cardiff

Liverpool *Aangek.*
6 oct. *Petronella*, Wirtjes, Waterford
In lading.
7 *Frouwina*, Duit, Rio-Jan.

Newport *Vertr.*
6 oct. *Syne Jacobs*, Bloupot, Cadix

Bristol *Aangekomen*
7 oct. *Pioneer* (st.), Rott.

Falmouth *Vertr.*
6 oct. *Willem de Derde* (s), Piejeers, (v. Amsterd.) Middellandsche Zee

Plymouth *Aang.*
7 oct. *Auguste Louise* (s), Gill, Rotterdam

Portland *Vertr.*
7 oct. *Law Ogilby*, Jones, (v. Rott.) Swansea

Bij **Portland** *Aangek.*
7 oct. *Kandanghauer*, Zeelt, Batavia n. Amsterd.

Bij de **Singels** *Aangek.*
6 oct. *Jacob*, Mulder Drenth, Rotterdam n. Accra
9 *Java Packet*, Hellingman, Amsterd. n. Batavia
Drie Gebr., v. Tubergen, dito n. Suriname

Deal *Gepasseerd*
8 oct. *Pollux*, Cruys, Amst. n. Batavia

Rochester *Aangek.*
7 oct. *Brothers' Success*, Hobart, Rotterdam
John & Charles, Hopkins, d.°

Londen *Aangekomen*
7 oct. *Wilhelmina*, de Groot, Riga
8 *Gebroeders Visser*, Faber, Groningen
Elsje, Tap, St. Pet.
Termonde, de Boer, d.°
Cornelia Jantina, Kwint, d.°
Metje Schönfeld, van Dijk, d.°
Harmonie, Stormer, Groningen
Frouwke, Heins, d.°
Uitgeklaard.
7 *Tjetsina Jacoba*, Bakker, avontuur

Ipswich *Aangekomen*
7 oct. *Anna Meta*, Ulrichs, Groningen

Lowestoffe *Binneng.*
7 oct. *Elizabeth & Mary*, Soulsby, Shields n. Middelburg

Shields *Aangekomen*
7 oct. *Everhardus*, de Boer, Londen

Grangemouth *Aang.*
6 oct. *Kate & Jane*, Sewell, Rotterdam
Sisters, Cowie, d.°

Charlestown *Aang.*
6 oct. *Oscar*, Kalsböll, Rotterdam

Boness *Vertrokken*
6 oct. *Elizabeth & Mary*, Adamson, Rott.

Hamburg *Aangek.*
7 oct. *Jonge Barend*, Prins, Termunterzijl
Vertrokken.
7 *de Waarden*, Agtien, M.-Video en B.-Ayres
In lading.
Johanna, Ouwehand, Batavia
Catharina Hermanna, Visser, Buenos-Ayres
Zwaluw, Blomberg, Monte-Video en d.°
Helena, Pijbes, Rio-Gr.
Thorbecke, Witting, d.°
Jantina Ikiena, Lever, Porto Alegre

Cuxhaven *Aangek.*
7 oct. *Zeemeeuw*, Sikkema, Girgenti
Vertrokken.
8 *Jeltina*, Scherpbier, Marseille
Anna Geertruida, v. Ingen, Aux-Cayes

Bremerhaven *Vertr.*
7 oct. *Gerlina*, de Vries, Rotterdam
Eendragt, Bos, Antw.
Harmina, Emmelkamp, (v. Lubeck) Dordt

Travemunde *Aang.*
7 oct. *Inje*, Santjer, Amst.

Warnemunde *Vertr.*
6 oct. *Catharina*, Drok, Leith
Doris, Mellema, d.°

Pillau *Vertrokken*
6 oct. *Afiena*, Goosens, Amsterdam
Marianne, Vlas, Groning.

Kroonstad *Aangek.*
4 oct. *Urania* (st.), Amst.

Gothenburg *Uitgekl.*
5 oct. *Christina*, Staal, Holland
Libra, Borst, d.°

Kopenhagen *Gepass.*
6 oct. *Anna Tedora*, Kuipers, Holbeck n. de Oostzee
Aangekomen.
8 *Bérénice* (st.), Amsterdam n. Stettin

Elseneur *Aangek.*
6 oct. *de Vrede*, Naess, Sundswall n. N. Diep
Tweelingen, Tap, N. Diep n. Oostzee
Arthur (st.), Werner, Stockholm n. Amst.
7 *Gogstad*, Bjerkoe, Amsterdam n. Riga

—o—

Rotterdam 9 oct. Volgens particulier berigt is het Nederl. fregatschip *Diana*, kapit. P. C. Teenga, den 28 september ll. van Brouwershaven vertrokken, heden morgen te Cardiff gearriveerd; alles wel aan boord.

Brielle 9 oct. 8 ure 26 min. avonds. Op Maasdroogen bij de Middelton zit de Ned. kof *Catharina Cornelia*, kapitein Borst, van St. Petersburg met rogge n. de Maas bestemd; ijsloepen, ligters en loodsschokker zijn ter assistentie vertrokken.

Amsterdam 9 oct. Volgens brief van kapit. P. Huidekoper Jr., voerende het schip *Padang Packet*, van hier naar Padang, dd. 7 dezer, bevond hij zich toen in goeden staat zeilende op de hoogte van Douvres; alles wel aan boord.

Portsmouth 7 oct. Het schip *Julie Michiels*, kapit. Dade, v. Taganrog, l. v. Falmouth naar Amst., is alhier binnengesleept met lekkage, ingestooten boeg en verlies van boegspriet, fokkera, voormarszeil en voorbramra's, zijnde heden morgen in aanzeiling geweest.

Maroim 2 sept. Aangaande het schip *Hector*, kapit. J. L. Jansonius, van Rio de Janeiro n. Aracaju, alhier op de baar gestrand (zie ons vorig N.°), wordt gemeld, dat het, om te ankeren de kust te digt genaderd, en bij hevigen Z.W. wind, na anker en ketting verloren te hebben, hoog op strand geslagen was; zal morgen als wrak verkocht worden.

—o—

Gepraaid:
5 sept., op 9° NB. en 25° WL., *Doesborgh*, Spaanderman, van Sunderland naar Rio-Janeiro.

—o—

Amsterdam *Vertr.*
8 oct. *Hendrika Frouwina*, Muller, Rouaan

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 10 oct.: 1ste getijde 1 ure 51 min.; 2de get. 2 ure 15 min.

Arnhem. Waterhoogte 9 oct. 1.65 el (gev. 5 d.)

Keulen. Rijnhoogte 9 oct. 8 voet 1½ d. Rijnl. (gevallen 1 d.)

Dusseldorp. Aangekomen 8 oct.: F. Hollmann met 625, J. Fischer met 1600 en H. van Booven met 4288 c., alle drie van Rotterdam.

CARGALIJSTEN. — Amsterdam.

KUST VAN GUINEA, Apollonia, Schuurman. — 1 lad. Palmolie, 1 partij Olifantstanden en 1 kistje Stofgoud, Bouman en van Rijckevorsel.

Handelsberigten.

Rotterdam 9 October.

Koffij. In de heden alhier door de N. H. M. gehouden veiling van 135 v. en 51 b. Ceylon is alles verkocht van 28 tot 50 c.

De afloop der veilingen van 557/2 k. **Java Indigo** te Amsterdam op Woensdag 7 October, en 879/2 k. **Java Indigo** en 194 kistj. **Java Cochenille** te Rotterdam, op Vrijdag den 9 dezer door de NHM. gehouden, is als volgt:

Amsterdam. 467 picols.	Rotterdam. 700 picols.	Sortiment.	JAVA INDIGO.	Waarde Voorjaars-Veiling 1863.	AFLOOP. Amst. 118 Koop.	AFLOOP. Rott. 130 Koop.
10 Kisten.	26 Kisten.	A	bruin en ord. rood violet tot goed rood....................	350 - 480 cts.	325 - 430 cts.	360 - 430 cts.
13 „	24 „	AA	ord. rood en bruin tot mooi en goed rood violet..........	460 - 560 „	410 - 440 „	450 - 550 „
106 „	133 „	G	schraal en hard tot bruin violet en ord. violet............	320 - 485 „	315 - 460 „	305 - 470 „
317 „	544 „	B	ord. rood violet en violet tot goed rood violet en violet....	500 - 600 „	470 - 600 „	450 - 635 „
22 „	50 „	CC	mooi violet en mooi rood violet..........................	610 - 650 „	610 - 660 „	600 - 660 „
19 „	4 „	BB	dof rood violet tot goed rood violet en violet............	610 - 650 „	620 - 670 „	650 - — „
— „	3 „	C	mooi fijn rood violet....................................	700 - — „	— - — „	675 - — „
19 „	11 „	F	ord. tot goed rood violet, dof en bruin en gemeen bruin...	320 - 490 „	355 - 455 „	315 - 430 „
51 „	84 „	O	te onegaal of te gering om bij sorteringen te voegen......	— - — „	— - — „	— - — „
557 Kisten.	879 Kisten.					

Rotterdam. 154 picols.	Sortiment.	Grein.	JAVA COCHENILLE.	Waarde Voorjaars-Veiling 1863.	AFLOOP. Rott. 50 Koopen.
99 Kistj. in Bal.	N.° 1	goed........	goed grijs, enkel iets dof.....................	205 - 225 cts.	210 - 230 cts.
21 „ „	„ 1	redelijk......	rosachtig en donker grijs.....................	170 - 200 „	165 - 215 „
61 „ „	„ 2	„	goed grijs en donker grijs, ps. ros............	145 - 170 „	195 - 200 „
4 „ „	„ 4	gruis en klein..	ros en grijs..................................	100 - — „	150 - — „
5 „ „	Zaccatille „ 8	redelijk......	zwart, grijs en ps. ros........................	180 - 190 „	230 - — „
4 „ „	Diverse......	....	....	— - — „	— - — „
194 Kistj. in Bal.					

Alles verkocht.

Afloop der Particuliere Veiling te Rotterdam 9 October 1863,
446 kisten JAVA INDIGO.
Kav. 1 a 121.

38 k. sortim. A, tax. 260 - 450 c.	Verk. 31 k. 300 - 435 c.
26 „ „ AA, „ 440 - 510 „	„ 26 „ 380 - 495 „
56 „ „ G, „ 390 - 480 „	„ 56 „ 380 - 450 „
296 „ „ B, „ 480 - 590 „	„ 277 „ 440 - 620 „
11 „ „ CC, „ 600 - 660 „	„ 9 „ 640 - 700 „
19 „ ongesorteerd........	„ 19 „ —— „

Schiedam 9 October.

Gerst. 131/2 ℔ Coursche ƒ 179 6/w.
Moutwijn per Ned. Vat zonder Fust ƒ 11.—.
Jenever „ „ „ „ „ 16.50.
Amst. Proef „ „ „ „ „ 17.75.
Zonder de belasting.
Spoeling per Ketel . . . . 0.80.

Amsterdam 9 October.

Suiker. Van ruwe zijn afgedaan 1096 kr. Java n.° 10½, kwal. zeer goed, tot ƒ 30½, opgeslagen per Johann Lange.

Tabak. Afgedaan bij inschrijving 3616 p. Java, hoofdm. TEMAYANG en FF, per Soerabaija Packet.

Wol. De veilingen van 6, 7 en 8 dezer zijn gunstig afgeloopen; zij werden door een aanzienlijk getal koopers bijgewoond en de kooplust was zeer levendig. De 3893 b. aangeboden door de N. H. M., zijn alle coulant verkocht. Door particulieren werden 1360 b. aangeboden, als:

484 balen Kaap.......	waarvan opgehouden	52 balen.
486 „ Buenos-Ayres	„ „	217 „
117 „ Sydney......	„ „	26 „
33 „ Port Philip..	„ „	20 „
41 „ Khandahar...	„ „	— „
25 „ Bombay......	„ „	— „
50 „ Vlaamsche...	„ „	10 „
73 „ Duitsche.....	„ „	73 „
13 „ Smirna.......	„ „	6 „
80 „ Afrikaansche.	„ „	80 „
	Opgehouden	484 balen.

Granen. Tarwe flaauw: 131 ℔ oude witbonte Pools. ƒ 300; 131 ℔ Rostocker ƒ 265 bij partij. Rogge bij kleinigheden onveranderd: 123/124 ℔ Pruiss. ƒ 186, 188; 121 ℔ Petersb. ƒ 192; 121 ℔ Galatz ƒ 185; 120 ℔ Taganrog ƒ 178. Op levering lager: Oct. ƒ 164, 165, ƒ 164, 163, 162; Maart en Mei ƒ 173, 172, 171, 170. Aangezegd 525 last. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

Zaden enz. Lijnzaad traag: 102/103 ℔ Archangel ƒ 370. Raapolie op 6/w. ƒ 41¼; vlieg. ƒ 40¼; 1 Mei ƒ 40¼, 40½; 1 Nov. ƒ 39¼, 40; 1 Dec. ƒ 40, 40⅝. Lijnolie op 6/w. ƒ 47⅛; vlieg. ƒ 46½; 1 Maart, April en Mei ƒ 40; 1 Nov. ƒ 44½; 1 Dec. ƒ 43. Hennepolie op 6/w. ƒ 49½; vlieg. ƒ 48. Raapkoeken per 1040 st. ƒ 70, ƒ 76. Lijnkoeken per 104 st. ƒ 10, 14.

Vetwaren. Petroleum ƒ 39 per 100 kilo in cons. Robbentraan ƒ 50. Levertraan, bruine ƒ 60, blanke ƒ 75. Rondvisch per 50 Ned. ℔ ƒ 15½. Ansjovis 1863r ƒ 18 a 20, 1861r ƒ 16, 1860r ƒ 8¼, 1859r ƒ 4⅞, 1858r ƒ 4.

Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden:

Katoen. Middl. Orleans 27¼, dito Georgia 26½, fair Dhollerah 22. Vastere markt; afgedaan 10,000 b. Afgedaan gedurende de week 60,000 b., waarvan 27,000 b. op speculatie. Voorraad 184,300 balen.

Middelburg 8 October.

Granen enz. De aanvoer zoowel uit onze naburige Eilanden als uit Walcheren was heden klein, hetgeen hoofdzakelijk is toe te schrijven aan de drukte der landlieden met het zaaijen hunner Tarwe. Jarige Walchersche, die 25 c. lager werd aangeboden, bleef echter zonder handel. Nieuwe Tarwe was ook met weinig vraag en aan 25 a 50 c. lager naar genoegen te bekomen. Rogge met weinig handel. Zware Winter- en Zomergerst had genegen koopers, doch ligte soorten waren niet te plaatsen. Nieuwe Walch. Witte en Bruine Boonen zeer weinig ter markt en 15 a 25 c. hooger gekocht. Walch. Paardenboonen, die almede zeer weinig geveild werden, bleven goed prijshoudend. Walch. Groene Erwten waren weder begeerd en ruim prijshoudend. Koolzaad met weinig koopers aan vorigen weekprijs. Puike N. Zeeuwsche Tarwe ƒ 8, mindere ƒ 7.75; puike Jarige Walch. werd aan ƒ 8.50 verlaten; puike N. Walch. ƒ 8.50 a 8, mindere naar rato Puike N. Zeeuwsche Rogge werd ƒ 6.25 verlaten. Puike Wintergerst ƒ 5.60, mindere soort merkelijk lager; puike Walch. Zomer ƒ 5.30; dito Zeeuwsche ƒ 5 de mud. Puike Walch. Witte Boonen ƒ 9.25, 9.15, 9, wakke onverkooplijk; dito Bruine werden bijna niet gevoond, met willige koopers tot ƒ 9.25 a 9.10 per mud. Jarige Paardenboonen kon men aan ƒ 5.50 koopen, doch daarin ging niets om; Nieuwe dito ƒ 5.60 a 6. Puike Walch. Groene Erwten waren begeerd, en ƒ 7 werd voluit voor de beste kooksoorten betaald; Zeeuwsche waren einde beurs nog onverkocht, daar men de kooksoorten boven koers hield. Puik Koolzaad ƒ 13 de mud betaald. Raapolie ƒ 40.50, Patentolie ƒ 42.50 en Lijnolie ƒ 51, per vat op 6 weken, op contant ƒ 1 lager. Harde Raapkoeken ƒ 70 per 1040 stuks. Harde Lijnkoeken ƒ 10.50; zachte ƒ 11.50 per 104 stuks.

Londen 8 October.

Suiker met goede vraag, er ging echter weinig in om door de hooge vraagprijzen. Van W.-I. werden heden 1089 v. afgedaan tot eene kleine verhooging op de prijzen van gisteren; 3000 z. gekl. Manilla bedongen 33/6. Geraff. Er is geen voorraad en de prijzen zijn nominaal iets hooger; Common Grocery lompen 45/6, mooije brooden 55/ a 56/. Melassen hooger, Barbados 17/. **Rijst** stil, midd. wit Bengaal 10/7½. **Koffij.** Native Ceylon, goed ord. grof 68/, Plantation iets lager, laag midd. en midd. groenachtig 80/ a 84/, klein 77/6, midd. blaauw 80/, klein 76/6 a 79/, laag midd. en midd. groenachtig grijs 80/ a 84/, goed grof 88/6 a 90/6, laag midd. klein en midd. bruinachtig 75/ a 77/, triage 57/ a 73/6. **Thee**, good Shipping Congo 11 a 12 d. In veiling werden 4900 k. tot vorige prijzen verkocht. **Peper** vast, Singapore op levering 3¾ d. **Vruchten** flaauw. Krenten 26/ a 28/, BS. 26/ a 27/. Rozijnen. Sultana 50/. **Hennep** en **Katoen** stil. **Metalen.** IJzer. Schotsch Giet- flaauw 62/3. Tin stil, Straits 116/6. Koper iets hooger. **Oliën.** Lijn- in een doen; loco 42/6, Oct./Dec. 40/9 a 41/, Jan./Junij 39/. Raap- als voren. Cocos- met goeden handel 45/ en 47/ a 47/6. Palm- vast; prima 37/6 a 38/. Terpentijn- vaster. Fransche 72/6 a 73/. Petroleum hooger, 2/3 a 2/4, ruwe £ 20.10/ a 21. **Talk** stil en lager, loco oude 43/9, nieuwe 44/9, tot Dec. 44/9 verkoopers, Dec. 45/ verkoopers, Jan./Maart 45/3 verkoopers, Maart 45/9.

Veemarkt. Met goeden aanvoer en redelijke vraag waren de prijzen onveranderd, alleen puike Varkens waren 2 d. lager. Men noteert Ossen 3/8 a 5/, Schapen 4/ a 5/6, Kalveren 4/ a 4/10, Varkens 3/6 a 4/8.

Liverpool 7 October.

Suiker in een doen. Manilla gekl. 20/9, ongekl. 17/3. **Rijst** stil. **Lijnzaad.** Bombay 68/3. **Zwavel.** 3a. £ 6.10/ a 6.12/6. **Reuzel** met goeden handel 42/3.

Antwerpen 8 October.

Campêchehout. St. Domingo ƒ 2½. **Granen** flaauw; Tarwe blanke Dantsig ƒ 10½, roode Stettin ƒ 10 a ƒ 10¼, dito Amerik. ƒ 10½ a 10½, ord. Deensche ƒ 8¼ a ƒ 8½. **Huiden.** B.-A. Koe- 28½ c., dito Ossen- 27 a 31 c. **Horens.** Uruguay fr. 21. **Petroleum** met goede vraag tot iets flaauwere prijzen; loco fr. 74 a 75, per Nov. fr. 74 a 75, per Dec. fr. 76 a 77. **Talk.** La Plata ƒ 24½.

Havre 6 October.

Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren ca. 3600 balen. Heden is er bij voortduring goede vraag, tot 3 ure werden ca. 2900 b. afgedaan. Men betaalde voor Tinnevelly bon ord. loco fr. 280, per Oct. fr. 277½, per Nov. fr. 272½, per Dec. fr. 260 a 261, per Jan. fr. 246 a 250, per Febr. fr. 235. **Koffij.** Rio ongew. fr. 86½ entr. **Suiker.** Havana n.° 12 fr. 33 entr. **Huiden** gevraagd; gedr. B.-A. Koe- fr. 100, gez. M.-V. Saladeros-Ossen- fr. 61½, dito Koe- fr. 53. **Talk.** New-York fr. 53, B.-A. in k. fr. 54. **Reuzel.** Amerik. fr. 53½. **Wol.** B.-A. vette fr. 2.40.

7 October.

Katoen willig; verkoopen 2000 b., prijzen vast. **Suiker** vast. **Koffij** stil.

Hamburg 8 October.

Koffij met iets meerdere vraag voor consumtie. **Suiker** ten gevolge der voortdurend hooge prijzen zonder belangrijke omzettingen; geraffineerde begeerd tot zeer volle prijzen. **Zink.** Gisteren afgedaan per voorjaar 2000 c. tot 11 mb. 15 sch. **Raapolie** stil; per Oct. 27.12, per Mei 26.10. **Granen** in loco flaauw; Rogge van de Pruissische Oostzee vaster; van Koningsb. 80 ℔ per voorjaar 61½ a 61 rth.

Patras 25 September.

Krenten. Puike soorten zijn zeer vast in prijs, ordinaire echter zoo als Filistria zijn iets lager te koop. Vostizza bedong 34½ a 37 col.; Filistria puike 26 a 28 col.; Pirgos puike 27½ a 28 col.; Goede Golf 38 col., middelb. 30 col. Van Patras is weinig meer voorhanden; vochtige Rozijn is niet onder 23 col. te koop. De uitvoer uit geheel Griekenland bedroeg tot op 22 September 45½ millioen ℔; van Cephalonia tot 19 dezer 104.751 ℔, en van Zante tot 18 dezer 5 millioen ℔.

New-York 26 September.

Katoen met goeden handel, de verkoopen der week bedroegen 12000 b., de markt sluit echter flaauwer op 73½ a 74½ c. **Asschen** met goede vraag, vast in prijs; Pot- $ 7.12½ a 7.37½; Paarl- $ 8.50 a 8.75. **Koffij.** Rio vast, doch stil; 2000 b. bedongen 29½ a 31½ c., 700 b. Santos 30 a 31 c., 750 b. Macassar 30 a 34 c., 150 m. Java 35½ cont. **Meel** met goede vraag 25 a 45 c. hooger, State common brand $ 5.10 a 5.20, d.° extra brand $ 5.40 a 5.75. **Granen.** Tarwe 3 a 4 c. lager, Chicago Zomer oude $ 1.02 a 1.21, nieuwe $ 1.28 a 1.29, Milwaukee Club oude $ 1.08 a 1.27, oude Amber d.° $ 1.28 a 1.30, roode Western oude $ 1.14 a 1.32, nieuwe $ 1.33 a 1.36, witte Kentucky $ 1.71 a 1.75. Gerst stil. Haver iets lager. Rogge hooger. Western 98 a $ 1.00, State $ 1.05 a 1.10. Mais hooger, goede Western 85 a 87 c., op levering 81 a 83½ c. **Huiden** met goede vraag. **Melassen** met redelijke vraag, vast in prijs, Cuba Musc. 40 a 51 c., d.° gekl. 38 a 45 c. N. Orl. 37 a 56 c. **Spek** stil, old Mess $ 12.00 a 12.25, new d.° $ 13.75 a 13.81. **Reuzel** vast, eetbare 10½ a 12 c. **Rijst** stil, doch vast, Rangoon 5¾ c. entr., Moulmein 5 c., d.° cont. **Klaverzaad** stil 9¾ a 10½ c. **Suiker** ⅛ c. hooger. **Tabak** met levendige vraag, Lugs 1 a 1½ c. en low Leaf 2 a 2½ c. hooger. **Wol** met goede vraag, vast in prijs. **Vrachten** naar Liverpool, Granen 6½ a 7½ c., Meel 1/10½ a 2/3, Katoen ¼ d., zwaar Goed 17/6 a 22/6, Vleesch 3/ a 4/. Spek 2/6 a 2/9, Hamt 2/, Tabak 20/ a 30/. **Wissel** sluit vast, Londen Bankers Bills 152 a 152½, Commercial 150⅞ a 151½. Goud vast op 138 a 138⅜.

Advertentiën.

VIJFTIGJARIGE ECHTVEREENIGING
van
PLEUN VOGELAAR
en
NEELTJE VAN HAM.
Heinenoord 10 October 1863.

Getrouwd:
J. W. VAN DIJK, Weduwnaar,
en
S. E. VAN OOSTENDORP.
Rotterdam 7 October 1863.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER C. ZOETER, geliefde Echtgenoote van J. J. NIPIUS.
Middelharnis
9 October 1863.

De Heer en Mevrouw DUNLOP — SURINGAR betuigen, ook uit naam hunner Kinderen, hunnen hartelijken dank voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van hunnen dierbaren oudsten Zoon.
Rotterdam 10 October 1863.

Door **onvoorziene omstandigheden** is de ALGEMEENE VERGADERING van het **Nederl. Bijbel-Genootschap**
acht dagen uitgesteld.

GROOTE MAATSCHAPPIJ
DER
RUSSISCHE SPOORWEGEN.
Obligatiën 4½ per Cent en 4 per Cent.
De Heeren HOPE & Co. adverteren, dat de van hunnentwege gestempelde **COUPONS**, verschijnende 13 October 1863 (1 October ouden stijl), van dien dag af ten Kantore der *Associatie-Cassa* betaalbaar zijn.
Amsterdam, 8 October 1863.

NAAI-MACHINES
voor Kleedermakers, Schoenmakers, Linnennaaisters, Modisten, Uitrustingen enz. **Geen naden welke lostarnen.** Systema WHEELER & WILSON, THOMAS & WATSON, gecompleteerd, aan Huis afgeleverd en 5 jaren gegaurandeerd. 350 frs. en 400 frs. R. Rambuteau, 30, Parijs.

De DIRECTIE der **Rotterdamsche Suiker-Raffinaderij** noodigt degenen uit, die in aanmerking wenschen te komen voor de Betrekking van
PORTIER
bij genoemd Etablissement, zich daartoe aan te melden vóór den 15 dezer maand, met *gefrankeerde* Brieven of in Persoon, aan de **Suiker-Raffinaderij**, gelegen onder Schoonderloo, gemeente Delfshaven.
De vereischten zijn tusschen de 40 en 50 jaren oud, onbesproken gedrag en Gehuwd, doch zonder Kinderen, terwijl gepasporteerde Onderofficieren bij voorkeur worden verlangd.
Rotterdam 8 October 1863.

Zoo spoedig mogelijk wordt GEVRAAGD
een TWEEDE KNECHT
of een **JONGEN**, op een **Wind-Korenmolen**, in de nabijheid van Rotterdam. Adres, met *franco* Brieven onder letter M, bij den Heer A. A. VAN DER LINDEN, Steiger, wijk 9—499, te Rotterdam.

Hulponderwijzers.
Aan de **Openbare School** te *Middelharnis* wordt GEVRAAGD een gewoon **HULPONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van **ƒ 400.-- à ƒ 425.—**
Eene Acte in eene Vreemde Taal zal tot aanbeveling strekken.
Voor Kost en Inwoning wordt betaald ƒ 21.— per maand.
Sollicitanten gelieven hunne Stukken ten spoedigste *franco* in te zenden aan den Heer Burgemeester van *Middelharnis*.

Men leest in de *Veendammer Courant* de volgende Advertentie:
BERIGT
aan de Scheepsbouwmeesters in de prov. Groningen.

In eene gehoudene Vergadering door de SCHEEPSBOUWMEESTERS te *Pekela* is men overeengekomen, dat men voortaan, bij den aanbouw van **nieuwe schepen**, de bezigtiging der EXPERTEN van de *VERITAS* **niet meer zal uitnoodigen** (uitgezonderd die schepen, welke besteld zijn en zich bij contract daartoe hebben verbonden), uit hoofde van de steeds hooger klimmende kosten, welke die Experten voor vacatiën, reiskosten als anderzins reclameren, en dat men zich nu geheel alleen bij de EXPERTEN der *AMSTERDAMSCHE VEREENIGING* zal bepalen.
Vertrouwende door deze bekendmaking dat zich meer aan hen zullen aansluiten.

DE COMMANDIET-KAS.
Commanditaire Vennootschap, opgerigt te Rotterdam,
bij Notariële Acte, in dato 1 October 1861,
met een Waarborg-Kapitaal in Aandeelen van **ƒ 5000**, waarvan **ƒ 345,000** is ingeschreven.

Neemt GELDEN à Deposito.				Bezorgt op de Stad het Incasso.				
Op 3 dagen	opvraagbaar à	2% Rente	's jaars.	Voor beneden	ƒ 25,000	à ⅛% prov.	's jaars.
„ 8 „	„	3% „	„	Van ƒ 25,000 tot	„ 100,000	„ 1‰ „	„
„ Een Maand	„	4% „	„	„ „ 100,000 „	„ 200,000	„ ¾‰ „	„
„ Zes Maanden	„	4½% „	„	„ „ 200,000 „	hooger	„ ½‰ „	„

Voor Binnenlandsche Wissels wordt volgens een billijk Tarief plaatsverlies in rekening gebragt.
De Directeuren:
Kantoor, C. VAN GEETRUIJEN.
Oppert, 6—21. V. VAN GEETRUIJEN.

HOLLANDSCHE SPOORWEG.
Op DONDERDAG 15 OCTOBER a. s. zal aanvangen de
WINTERDIENST,
volgens de Dienst-Billetten aan alle Stations en Bestelkantoren verkrijgbaar. (*Prijs* 15 *Ct. per groot* of 2 *Ct. per klein Billet.*)
De **Telegraaf-Kantoren** zijn op alle Hoofd-Stations gedurende den geheelen dag **geopend.**
Laatste Uitgifte van **RETOUR-BILLETTEN** op **Zondag 11 October.**
Amsterdam 8 October 1863.
DE ADMINISTRATEUR.

KING & C°, Handelaars in Zijde enz.,
243, REGENTSTREET, LONDON, EN BOOMPJES, WIJK 1—108, ROTTERDAM,
hebben bij deze de eer bekend te maken, dat hun voorraad **GOEDEREN** voor het **Najaar** en den **Winter** thans volledig is.
STALEN worden op *franco* aanvrage gezonden naar alle deelen van ***Nederland*** en de ***Nederlandsche Koloniën.***

De Nieuwe Najaarszijde.

	Het Geheele Kleed.		*Het Geheele Kleed.*
Mode Zijde	ƒ 12.00	Geruite Zijde	ƒ 15.00
Gestreepte Glacé Zijde	„ 18.30	Effen Glacé Zijde	„ 21.30
Nieuwe Koordzijde	„ 22.50	Nieuwe Gros Grain Zijde	„ 24.00
Gros de Suez	„ 27.00	Rijk gebrocheerde Rips Zijde	„ 30.00
Nieuwe, aan beide kanten gestreepte en geruite Zijde	„ 32.70	Nieuwe, aan beide kanten Brocaded Zijde	„ 37.80

Zeer rijke **Moiré Antique ƒ 42.**
Zeer rijke **Zijde** voor **Trouw-** en **Hofkleedjes** van **ƒ 30** a **ƒ 66.**

Zwarte Zijde.

	Het Geheele Kleed.		*Het Geheele Kleed.*
Zwarte Ducapes	ƒ 12.60	Zwarte Glacé Zijde	ƒ 15.00
Zwarte gebrocheerde Zijde	„ 18.30	Zwarte Koordzijde	„ 21.30
Zwarte gebrocheerde Moiré Antique	„ 23.70	Zwarte Zijde, aan beide kanten bruikbaar	„ 25.20
Zwarte Gros Grain Zijde	„ 27.00	Rouwzijde	„ 30.00

Zeer rijke **Zwarte Moiré Antique** van **ƒ 33** tot **ƒ 75.60** het geheele Kleed.

Nieuwe Mode Stoffen voor het Najaar en den Winter.
***Schotsche* Wincey Rokken** van **ƒ 3.30** a **ƒ 9.30** het Stuk.

	Het Geheele Kleed.		*Het Geheele Kleed.*
Geruite Linceys	ƒ 4.50	Fantaisie Alpacas	ƒ 6.30
Nieuwe Camlets	„ 7.50	Nieuwe Parijsche Koord	„ 9.30
Norwich Poplins	„ 12.60	Aberdeen Winceys	„ 11.10
Echte Iersche Poplins	„ 27.00	Nieuwe Wolrips	„ 15.30

Zeer fijne ***Fransche* Merinos**, geheel Wol, van **ƒ 6.30** a **ƒ 10.50** het geheele Kleed.
Bij aanvrage om **STALEN**, zullen de DAMES uit Nederland eene zeer groote verscheidenheid ontvangen, om daaruit eene keuze te doen, en zullen zij zich **15** à **30**% bevoordeelen bij haren Aankoop.
Adres: KING & Co., Boompjes, Wijk 1, 108, Rotterdam;
of KING & Co., Regentstreet, London.